

't EVANGELIE NAOR MARCUS

KAPITTEL 1

1. Den anvang van het evangelie van Jezus Christus, God zienen Zönne.
2. Net zoas dat eschrevvene steet bi'j den profeet Jesaja:
'Kiek, ik sture mienen engel veur owwe ogene veuroet,
wel owwen weg lieke maken zal;
3. de stemme van ene, wel röp in de weuste: "Maket den weg veur den Heer klaor, lieket ziene pae."
4. En 't geveel, dat Johannes in de weuste an 't deupen was en eur oetleggen, dat 't deupen inheel: anders gaon laeven en 't vergevven van wa-j verkaerd edaone hebt.
5. En 't hele land van Judea leep naor um oet, ok de leu van Jeruzalem. En ze worden allemaole edeupt in de rivier den Jordaen, ze zaen hardop wat ze misdaone hadden en dat ze daarovver bekrot hadden.
6. Johannes had klaere an van kameelshaor en ne laerne reem umme den boek hen en hee at sprinkhanen en honnig oet den bos.
7. Hee heel eur veur: "Nao mi'j kump der ene, dén gröttre dinge as ikke do. Ik bunne 't neet waerd, dat ik mi'j bukke, umme de reems van ziene schone los te done.
8. Ik hebbe owleu wal edeupt met water, maor Hee zal ow deupen met den Hilligen Geest."

9. In dee dage geveel 't, dat Jezus van Nazareth haer in Galilea kwam. En Hee worden deur Johannes in den Jordaen edeupt.
10. En met dat Hee oet 't water op de kante klom, zoog Hee ho den hemmel losging en den Geest zich as ne doeve op Um dale leet.
11. Daor kwam ne stemme vanoet den hemmel: "I'j bunt mienen Zönne, mienen bovvensten besten, an Ow he-k völle wille!"
12. En op stip en stond joog den Geest Um de weuste in.
13. Daor in de weuste bleef Hee vaertig dage. Saotan prebaeren Um daor al dee tied oet. Hee verkaeren onder de wilde dieren en de engelen stonnen Um ten deenste.

14. Nao at Johannes vaste ezat was, ging Jezus naor Galilea hen en maken 't evangelie van 't könninkriek van God bekend.
15. Hee zae: "De tied is daor en 't könninkriek van God is kort bi'j ekommene. Gao anders laeven en nem 't evangelie veur waor an."
16. Ton Hee langs 't maer van Galilea leep, zoog Hee Simon en zien breur Andreas in 't water staon en eur net oetsmieten, want zee wazzen vissersleu.
17. Jezus zae teggen eur: "Komt achter Mi'j an en Ik zalle der veur zorgen, dat i'jleu vissers van mensen worden zölt."
18. En metene leten zee eure netten veur wat ze wazzen en gingen achter Um an.
19. Van daoroet maor een klein stukke lopens, zoog Hee Jacobus, den zönne van Zebedeüs en dén zien breur Johannes, dee in 't schip genges wazzen eure netten oet te stökken.
20. En vaort reep Hee eur en ze leten eur vader Zebedeüs met de daghuurders in 't schip achter en gingen achter Um an.

21. En zee kwammen Capernaüm binnen en metene op den sabbathdag ging Hee de synagoge an in en onderwees eur daor.

22. Zee wazzen slim verbiesterd ovver wat Hee eur laeren, want Hee onderwees eur as ene, dén 't veur 't zeggen hef en neet as de schriftgelaerden.
23. En daor was in eure synagoge ne man met ne voelen geest en dén raeren:
24. “Wat heb I’j met uns veur? Wat hebbe wi’j met Ow van done, Jezus van Nazareth? Bun I’j ekommen umme uns in 't verdarf te stotene? Ik ken Ow wal en wette wee-J bunt: den Hilligen van God.”
25. En Jezus gaf um ne afjacht en zae: “Hol ow stille en maak da-j oet um wegkomt!”
26. Den voelen geest deed um fidderen en terwiél e hard raeren, ging e oet um weg.
27. En alle leu wazzen slim van perceel, zodat ze zich onder mekare afvrogen: “Wat is dit toch? Wat hef dizze ni’je laere in zich, dat Hee zovölle macht hef, dat Hee ok de duvelse geesten kommandaert en dat ze naor Um lustert?”
28. En van stonde af an ging in 't ganse land van Galilea de praot ovver Um.

29. En vaort, zo oet de synagoge, kwammen ze in 't hoes van Simon en Andreas.
30. De moder van Simon ziene vrouwe lag met kaortsen in bedde en metene praoten ze der met Um ovver.
31. Hee ging naor eur to, grep eur bi’j de hand en richten eur op en met was ze van de kaortsen af en zee was eurleu ten denste.
32. Ton 't no aovend was ewordene, do de zonne onderging, brachten zee al dee leu, dee der slim an to wazzen, bi’j Um, en dee, waarovver den duvel macht hadde.
33. En de hele stad was bi’j mekare etropt veur de deure.
34. Völle leu, dee deur verschillende zeekten der slim an to wazzen, maken E daorvan baeter en Hee dreef völle duvels oet en was dee veur, dat ze neet van Um praoten konnen, umdat ze Um kennen.
35. En 's morgens vro, ton 't nog vollens nacht was, stond E op en ging 't hoes oet en Hee ging naor een stukke onland en baeten daor.
36. Maor Simon en dee bi’j um wazzen, gingen achter Um an.
37. Do ze Um evonnene hadden, zaen ze teggen Um: “Zee zeuket Ow allemaole.”
38. Hee zae teggen eur: “Lao-we naor de darpen hier in de contreinen gaon, zodat Ikke ok daor kan onderwiezen, want daorveur bun Ik jo op pad egaone.”
39. En Hee onderwees in eure synagogen deur gans Galilea en dreef duvels oet.

40. Der kwam der ene bi’j Um, dén melaats was. Dén veel veur Um op de knene en zae: “As I’j dat wilt, kön I’j mi’j van dee zeeke zuveren.”
41. En Jezus, dén slim met um te done hadde, stok de hand oet, raken um an en zae teggen um: “Ik wille, da-j waer een geeuw vel kriegt.”
42. Ton E dit ezegd hadde, ging de melaatsheid sebiet van Um weg en hee had waer een geeuw vel.
43. Ton Hee um good de wacht an ezegd had, sturen Hee um metene weg.
44. En Hee zae teggen um: “Waart ow, da-j der met een mense ovver praot, maor gaot hen en laot ow an den preester zeen en offer veur genezing, wat der volgens Mozes veur steet, as een bewies veur eurleu.”
45. Maor hee was nog neet weg, of hee begon rond te vertellene wat of der gebeurd was en dat ruchtbaor te makene, zodat Hee zich neet in 't openbaor in de stad kon laoten zeen. Maor Hee heel zich boeten op, op de weuste staen, en zee kwammen van alle kanten naor Um to.

KAPITTEL 2

1. En nao een dag of wat is Hee waer in Capernaüm ekkommene en de leu heuren, dat Hee in hoes was.
2. Daor troppen völle leu bi'j mekare, zodat der boeten veur de deure gin plaatse veur eur was. En Hee sprok met eur ovver 't evangelie.
3. Der kwammen der wat bi'j Um en dee brachten Um der ene dén verlamd was en deur vaer man edraegene worden.
4. Umdat ze um neet dichte bi'j Um brengen konnen vanwaegen den trop volk, brokken ze, waor Hee ston, 't dakbeschot der af en ton ze dat los ebroke hadden, leten ze de matrassen, waarop den verlamden lag, zakken.
5. Jezus, dén eur vertrouwen zoog, zae teggen de lammen: "Mien jonge, wa-j verkaerd edaone hebt, is ow vergevvene."
6. Een stuk of wat schriftgelaerden zatten der bi'j en dee dachten in der hoed:
7. "Ho wög Hee zowat te zeggene? Hee zit jo God te beschalken¹!" Wel anders as bloos God kan vergevven, wa-j verkaerd edaone hebt?"
8. Jezus had metene deur wat ze in der hoed dachten en zae teggen eurleu: "Wat zit i'jleu bi'j owzelf oet te fiegelaerne?"
9. Wat is makkelijker: teggen den lammen man te zeggene: 'Wa-j verkaerd edaone hebt, is ow vergevvene', of te zeggene: 'Stao op, nem owwe matrassen op en gao hen.'
10. "Maor um owleu te laoten wetten, dat den Mensenzönne macht hef op aerde wa-j verkaerd doot te vergevvene," zae Hee teggen den lammen man:
11. "Stao op en nem owwe matrassen op, zeg Ik ow, en gao naor ow hoes hen."
12. En met ston e op, nom de matrassen onder den arm en elkene zoog um naor boeten hen lopen. Allemaole wisten ze neet ho ze 't der met hadden en ze maken God groot en zaen: "Zukwat he-w nog nooit ezene."
13. Hee ging naor boeten langs de zee en den helen trop volk kwam bi'j Um en Hee gaf eur onderricht.
14. Zo in 't veurbi'jgaon zoog Hee Levi, den zönne van Alpheüs, in 't tolhoes zitten. Hee zae teggen um: "Kom achter mi'j an!" En dén stond op en kwam achter Um an.
15. 't Gebeuren dat Hee an taofele anlag in dén zien hoes en dat ok völle tolgaarders en slecht volk met Jezus en ziene discipelen met atten, want zee wazzen met ne groten trop achter Um an ekkommene.
16. De schriftgelaerden onder de Farizeeërs, dee zogen dat E met slecht volk en tolgaarders zat te aeten, zaen teggen ziene discipelen: "Wat hef dat in, dat Hee met tolgaarders en slecht volk et?"
17. En Jezus, dén dat heuren, zae teggen eur: "Wel gezond bunt, hebt gin verlet umme den dokter, maor wel zeek bunt. Ikke bunne neet ekkommene umme leu dee good oppast te ropene, maor leu dee slecht oppast."
18. De discipelen van Johannes en dee van de Farizeeërs helen zich an de vasten en zee kwammen en zaen teggen Um : "Waorumme vast de discipelen van Johannes en van de Farizeeërs wal, maor dee van Ow neet?"
19. Jezus zae teggen eurleu: "Könt de gasten op een trouwmaol vasten as den brugem bi'j eur is? Zolange as den brugem onder eurleu is, könt ze neet vasten.
20. Maor den dag zal kommen, dat den brugem eur ontnommene is en dan zölt ze vasten.
21. Gin mense stökt olde klaere oet met ne lappen, dén nog neet ekropene is. Anders scheurt den ni'jen lappen de olde klaere oet en de scheure wordt nog grötter.

1

Lasteren

22. Gin mense deut der jongen wien in olde zekke. Anders mek den wien dat dee zekke kapot barst. Den wien en de zekke bu-j beide kwiet. Nae, jongen wien heurt in ni'je zekke.
23. En 't geveel, dat Hee op ne sabbath langs 't zaod ging en ziene discipelen al gaonde aoren begonnen af te reupen.
24. De Farizeeërs zaen teggen Um: "Mo-J es zeen, waaromme doot ze op den sabbath iets wat neet mag?"
25. Hee zae teggen eur: "Heb i'jleu nooit elaezene wat David edaone hef, ton e der slim an to was en hee en dee, wel bi'j um wazzen, honger hadden?"
26. Ho hee 't hoes van God an in egaone is, todertied do Abjathar hogepreester was, en de breu dee daar op 't altaar laggen, hef hee op egaetene, waarvan gin mense anders van aeten mag as de preesters. Hee hef ok dee, wel bi'j um wazzen, daarvan met egevene."
27. En Hee zae teggen eur: "Den sabbath is der veur de leu, neet de leu veur den sabbath.
28. Zo is den Mensenzönne ok haer en meister ovver den sabbath."

KAPITTEL 3

1. Hee ging waer de synagoge an in en daar was ne man, dén ne zaore hand hadde.
2. Ze loeren der op, of Hee dén op den sabbath baeter maken zol, zodat ze Um kunnen beti'jen.
3. Hee zae teggen den man, dén dee zaore hand hadde: "Kom in 't midden staon!"
4. Hee zae teggen eur: "Is 't op sabbath epermittaerd umme good te done of kwaod te done? Een mensenlaeven te redden of te verrinnewaerne?" En ze gavven gin aosem.
5. Hee kek dee rondumme Um hen stonnen, strabant an. Bedreufd ovver eure harten van steen. Hee zae teggen den man: "Staek owwe hand oet!" En hee stok ziene hand veuroet en ze worden waer baeter.
6. De Farizeeërs gingen naor boeten hen en ovvernaeren sebiet met de Herodianen, ho of ze Um van kant maken zollen können.
7. Jezus trok met ziene discipelen trugge naor de zee hen en ne groten trop volk oet Galilea en Judea kwam achter Um an.
8. Ok oet Jeruzalem en Idumea en van de andere zied van den Jordaan en oet de contreinen van Tyrus en Sidon; ne groten trop leu, dee eheurd hadden wat veur aparte dinge Hee deed, kwam bi'j Um.
9. En Hee zae teggen ziene discipelen, dat der een klein schip bi'j Um in de buurte blieden mos, vanwaegen den sjoeg volk, zodat ze Um neet ondersteboven lopen zollen.
10. Want Hee had der völle baeter emaaht, zodat al de leu, dee wat faelen, op Um af kwammen, umdat ze Um anraken wollen.
11. En dee met ne voelen geest velen veur Um dale, at ze Um zogen en raeren: "I'j bunt God zienen zönne!"
12. Hee zae eur iederbods de wacht an, dat ze neet kunnig maken zollen, wel of Hee was.
13. Hee klom den barg op en reep bi'j zich, dee Hee wol en ze kwammen bi'j Um.
14. Hee zocht der zich twaalvene oet, dee bi'j Um blieden zollen. Dee wol Hee der op oet sturen umme ziene bosschoppe oet te draegene.
15. En zee zollen de macht hebben umme duvels oet te drievene.

16. Dizze twaalvene zocht Hee zich oet: Simon, dén Hee den name Petrus gaf,
17. Jacobus, den zönne van Zebedeüs, en Johannes, den breur van Jacobus, dee Hee den name van Boanerges gaf, wat wil zeggen: donderkaerls.
18. En wieters Andreas, Filippus, Bartholomeüs, Mattheüs, Thomas en Jacobus, den zönne van Alpheüs, Thaddeüs en Simon den Kananeeër.
19. En Judas Iscariot, dén Um ok an ebracht hef.
20. Zee kwammen in een hoes en daor kwam waer ne helen trop volk bi'j mekare, zodat ze gaar gin brood aeten konnten.
21. Ton de naoste familie van Um dit heuren, gingen ze hen umme Um met te nemmen, want zee zaen: "Hee is der met an 't doen."
22. De schriftgelaerden, dee van Jeruzalem ekommene wazzen, zaen: "Beëlzebul stök Um en met hölpe van den övversten van de duvels drif Hee duvels oet."
23. Hee reep eur bi'j zich en sprok teggen eur in geliekenissen: "Ho kan no Saotan Saotan oetdrieven?"
24. As een könninkriek in zichzelf verdeeld is, dan höldt dat könninkriek gin stand.
25. As ne familie in zichzelf verdeeld is, dan höldt dee familie gin stand.
26. En as den Saotan zich teggen zich eigens opzet en in zichzelf verdeeld is, höldt hee gin stand, dan is 't gebeurd met um.
27. Daor kan gin mense 't hoes van ne baaskaerel an in gaon en 't löög halen, as hee neet aerste dén baaskaerl vaste bundt; dan kan hee zien hoes löögroven.
28. Wisse, ik zegge owleu: wat veur verkaerde dinge de leu ok doot, en wat veur kwao praot ze ok rondbladdert, het zal eur allemaole vergevven worden.
29. Maor wel kwao praot rondbladdert ovver den Hilligen Geest, kan nooit vergevving kriegen. Dat is veur altied."
30. Dit vanwaegen dat ze ezegd hadden: "Hee hef den duvel in zich."
31. To zien moder en ziene breurs der wazzen, bleven zee boeten staon, sturen der ene naor Um to en leten Um ropen.
32. En ne helen trop volk zat umme Um hen en ze zaen teggen Um: "Zee, ow moder en owwe breurs en zusters te boeten zeuket Ow."
33. Hee gaf eurlou bescheed en zae: "Wee bunt dat, mien moder, miene breurs?"
34. En rondkiekend ovver de leu, dee in ne kring umme Um hen zatten, zae-t-E: "Kiek, mien moder, miene breurs.
35. Want dén, wel den wille van God deut, dén is mien breur, mien zuster en mien moder."

KAPITTEL 4

1. En waer begon Hee onderricht te gevven bi'j de zee. Der was zonnen onmundigen trop volk bi'j Um te hoop elopene, dat Hee in een schip op de zee ging zitten en den helen trop volk ston op de kante.
2. Hee leggen völle dinge oet met geliekenissen en ton E zo an 't oetleggen was, zae-t-E teggen eur:
3. "Luster. Kiek, ne zaeier ging hen umme te zaeiene.
4. En 't geveel bi'j 't zaeien dat een part an de kante van den weg veel en de vöggele kwammen der op af en vratten 't op.
5. En een ander part veel op rotsgrond, waor maor ne dunne laoge aerde op lag en 't kwam metene op, umdat den arve neet dikke was.

6. Maor ton de zonne op egaone was, is 't verschennene, en umdat 't gin wortels hadde, is 't verzaalverd.
7. Een ander part veel tussen de döörne en de döörne slogen op en verstikken 't en der kwam gin zaod af.
8. Het andere veel in goeie grond, kwam op, wos good en gaf zaod. Het bracht dartig, zestig of honderd maol zovölle op.”
9. En Hee zae teggen eurleu: “Wel aorne an 't heufd hef, dén mot lusteren.”
10. Ton Hee waer allene was met de twaalvene, vrogen wel altied bi'j Um wazzen, Um naor de geliekenisse.
11. En Hee zae teggen eur: “Owleu is 't geheim van God zien könninkriek to vertrouwd, maor wel der boeten staot, vernemt alles deur geliekenissen:
12. Ho ze ok kiekt, zee zölt niks zeen.
Ho ze ok lustert, zee zölt niks verstaon.”
Zee zollen jo es töt inkaer kommen können en eur zol es vergevven worden können.
13. En Hee zae teggen eur: “Begriep i'jleu dizze geliekenisse neet? Ho wi-j dan oet alle geliekenissen wies worden?
14. Den zaeier zaeit het woord.
15. Dit bunt de leu an de kante van den weg, waor 't woord ezaeid wordt. Zo bolde² ze 't eheurd hebt, dan kump vaort den Saotan en nömp 't woord weg, dat in eur ezaeid is.
16. Anderen liekt op het zaod, dat op rotsgrond ezaeid is. Zo bolde zee 't woord heurt, nemt ze het vaort vol bli'jschop an.
17. Maor ze slaot gin wortels en holdt maor korten tied stand. As daornao de verdrukking of vervolging kump vanwaegen 't woord, dan valt ze metene umme.
18. Waer anderen bunt het zaod, dat in de döörne oet ezaeid wordt. Dat bunt dee, wel 't woord eheurd hebt.
19. Maor de zorgen van alledag en den valsens schien van riekdom en 't begaer naor alle meugelijke dinge nemt eur zo in beslag, dat 't woord verstikt wordt en niks opbreg.
20. Het zaod, dat in goeien grond ezaeid wordt, bunt de leu, dee 't woord heurt en 't annemt. Zee draegt zaod, 't ene part dartig, 't andere part zestig en nog een ander part honderd maol zovölle.”
21. Wieters zae Hee teggen eur: “Nem i'j monges ne löchte met naor binnen hen umme dee onder 't spintvat of onder 't bedde te zettene? Dee zet i'j toch argens op!
22. Want daor is niks verborgen, dat neet an 't lechte ebracht zal worden. Niks is der geheim, dat neet openbaord zal worden.
23. Wel aorne an 't heufd hef, dén mot lusteren.”
24. Ok zae Hee eur: “Gef good acht op wa-j heurt. De maote, waormet i'jleu zelf afmaet, zal ok veur ow gebroekt worden en met nog ne kop der bovven op.
25. Wel hef, dén zal egevvene worden en wel neet hef, ok wat e hef, zal um af enommene worden.”
26. Hee zae: “'t Könninkriek van God kö-j vergelieken met een mense, dén het zaod in de grond oetstreuit.
27. Hee slöp en steet op, nachte en dage, en 't zaod kump op en wös zonder dat hee zelf wet ho.
28. De grond breg vanzelf zaod op: aerste den halm, daornao de aore en dan den vollen kaoren in de aore.

29. En as 't zaod zo wied is, löt hee 't metene met den zeiden maeien, umdat den bouw ekommene is."
30. Hee zae: "Waormet zölle wi'j God zien könninkriek vergelieken? Of met wat veur geliekenisse zölle wi'j 't anduun?"
31. Met een mosterdzöödjien, dat, as 't in de grond ezaeid wordt, 't minste is van alle zöö op de wald.
32. Maor eenmaol ezaeid, sleut 't op en wordt 't grötste van alle gaordengewassen en 't krig zukke grote tekkere, dat de vöggele in ziene schemme nusselen könt."
33. En met völle van zukke geliekenissen bracht Hee eur ziene bosschoppe en zo konnen ze 't begriepen.
34. Zonder geliekenissen sprok Hee neet teggen eur, maor, allene met ziene discipelen, leggen Hee alles oet.

35. Op denzelfden dag, ton 't aovend ewordene was, zae-t-E teggen eur: "Lao-we naor de andere kante hen varen."
36. Zee sturen 't volk weg en nammen Um met in 't schip, waor-t Hee al in zat. Der varen nog andere schepe met eur met.
37. Daor stok ne zwaoren storm op en de golven sloegen ovver 't schip, zodat 't vol water leep.
38. Ondertussen lag Hee achter in 't schip te slaopene, zien heufd op 't kussen. Ze maken Um wakker en zaen teggen Um: "Meister, deut Ow dat niks, dat wi'j vergaot?"
39. Hee ston op, gaf de wind ne afjacht en zae teggen de zee: "Hol ow gemak! Stille, i'j!" De wind ging liggen en 't worden gans stille.
40. Teggen eurleu zae-t-E: "Wat maak i'jleu ow toch benauwd? Heb i'jleu dan gin vertrouwen?"
41. Zee beslogten zich met schrik en zaen teggen mekare: "Wel is Hee toch? Wind en zee lustert jo naor Um!"

KAPITTEL 5

1. Zee kwammen an de andere kante van de zee, in 't land van de Gerasenen.
2. Met dat Hee van 't schip af was egaone, kwam Um vanoet de grafstaen ne man met ne voelen geest temeute.
3. Dén huzen daor in de grafstaen en gin mense kon um vaste maken, al was 't ok met kettens.
4. Al vake was hee met vootiezers en kettens vaste emaaft ewest, de kettens wazzen deur um kapot etrokkene en de vootiezers wazzen eknapt. Gin mense kon um baas.
5. Hee was altied, dag en nacht, in de grave en in de barge genges, ging hups te klanke en sloog zichzelf met stene.
6. Ton hee no Jezus vanoet de wiedte zoog, leep e op ne draf naor Um to en veel veur Um naer.
7. Hee raeren oet alle macht: "Wat heb I'j met mi'j van done, Jezus, Zönne van God, van den Alderheugsten? Bi'j God bezwaer ik Ow: do mi'j gin wee!"
8. Want Hee had al teggen um ezegd: "Voelen geest, gao weg oet dizzen man!"
9. Hee vroeg um: "Ho heet i'j?" En hee gaf as bescheed: "Mienen name is Legio, want wi'j bunt met ne groten trop."
10. En hee smeken Um, dat Hee eur neet dee streke oet zol sturen.
11. No worden daor bi'j den barg ne groten trop varkene eheud.
12. De geesten smeken Um: "Jaag uns naor dee varkene hen, dawwe daor in kroept."

13. Hee gaf eur daorveur permissie. En de geesten gingen oet den man an oet, kroppen in de varkene en den trop stoeken van de stikke kante haronder in de zee. 't Wazzen der umme en naobi'j tweedoezend en ze verzoppen in de zee.
14. De varkenshaerders gingen der vandeur en vertellen alles in de stad en daarboeten rond en de leu kwammen kieken wat of der veur evollene was.
15. Zee kwammen bi'j Jezus en zogen den man daar zitten, wel in de macht ewest was van den duvel, met klaere an en good bi'j verstand, schoonwal dén 't legioen duvels in zich ehad hadde, en ze beslogen zich met schrik.
16. Dee, wel 't ezene hadden, vertellen eur, wat der met den man van de duvels passaerd was, en ok van de varkene.
17. En zee begonnen bi'j Um an te hollene, dat E oet eure contreinen weggaon zol.
18. Ton Hee in 't schip ging, vroeg Um wel de duvels ehad hadde, of e neet bi'j Um blieden mocht.
19. Maor Jezus ston Um dat neet to en zae teggen um: "Gao naor ow hoes hen naor ow volk en do eur bod wat den Heer veur bezondere dinge an ow edaone hef en ho Hee zich ow lot an etrokken hef."
20. En Hee ging hen en begon in de Decapolis rond te vertellen wat Jezus alles veur um edaone hadde en zee wazzen allemaole stomp verwonderd.
21. Toen Jezus waer in 't schip naor de andere zied evarene was, kwam der ne groten trop volk bi'j Um bi'j mekare en Hee was bi'j de zee.
22. Daar kwam ene van de övversten van de synagoge an, Jäirus heten dén, en ton dén Um zoog, veel e Um te vote.
23. Hee smeken Um oet en ternao: "Miene kleine daerne lig op starven, kom astebleef en leg eur de hande op, dat ze ered wordt en in laeven blif."
24. Hee ging met um met en ne macht volk leep achter Um an en ze drongen van alle kanten op Um an.
25. Ne vrouwe hadde al twaalf jaor evleuid.
26. Ze had ne hoop oet motten staon vanwaegen völle dokters, en alles wat 't eure was, hadde ze der an spendaerd, maor gin bate evonnene. 't Was aerder slimmer ewordene.
27. Zee had van Jezus eheurd, mengen zich in den trop en raken van achteren ziene klaere an.
28. Want zee zae: "As ik ziene klaere maor anraken magge, dan zal ik baeter worden."
29. Op stip en stond dreugen de welle van eure bloodvleuingen op en zee veulen an eur lief, dat ze van eure kwaole af was.
30. Jezus veulen metene, dat der kracht van Um oet egaone was. Hee draeien zich umme in 't volk en zae: "Wel hef der Mi'j de klaere an eraakt?"
31. Ziene discipelen zaen teggen Um: "I'j zeet jo, dat 't volk Ow zowat plat drukt en I'j zegt: 'Wel hef der Mi'j de klaere an eraakt?'"
32. Hee keek um zich hen um te zene, wel dat edaone hadde.
33. De vrouwe fidderen van bangigheid. Zee wist jo wat der met eur gebeurde was. Zee kwam naor Um to, veel Um te vote en vertellen Um aerlijk eur hele verhaal.
34. Hee zae teggen eur: "Daerne, ow vertrouwen is owwe reddinge ewest. Gaot hen in vrae en i'j zölt van owwe kwaole af wezzen."
35. In tied at Hee nog an de praot was, kwammen der wat vanoet 't hoes van den övversten van de synagoge en zaen: "Ow dochter is estorvene, wat val i'j den Meister nog lastig?"
36. Jezus heuren wal wat der ezegd worden, maor Hee zae teggen den övversten van de synagoge: "Engstige ow maor neet, heb bloos vertrouwen!"

37. Hee wol neet hebben, dat der emes anders met Um met ging as Petrus en Jacobus en Johannes, Jacobus zien breur.
38. Zee kwammen in 't hoes van den övversten van de synagoge en Hee zoog den tralat van de leu: zee jommeren en kriesken 't oet.
39. Ton E binnenkwam, zae-t-E teggen eurleu: "Wat maak i'jleu toch een tralat! Waor blaer i'jleu toch zo umme? Dat kind is neet estorvene, het slöp."
40. En zee lachen Um oet. Maor naodat Hee ze allemaole naor boeten ejacht hadde, nom Hee den vader van 't kind en de moder en dee bi'j Um wazzen met naor binnen naor de stae, waor 't kind lag.
41. Hee vatten 't kind bi'j de hand en zae teggen eur: "Talita koem", wat wil zeggen: "Mien daernken, stao op, zeg Ik ow."
42. Vaort ston 't daerntjen op en leep rond, het was jo twaalf jaor old, en de leu wazzen stomp deur 't dolle hen.
43. En Hee drukken eur good op 't gemood, dat gin mense dit gewaar zol möggen worden en zae, dat ze eur wat te aeten gevven zollen.

KAPITTEL 6

1. Hee ging daor vandan en kwam, waor zien hoekommen was en ziene discipelen gingen met Um met.
2. Ton 't sabbath ewordene was, begon Hee in de synagoge te onderwiezen en völle van de leu, dee Um heuren, wazzen der van onderstebovven en zaen: "Waor heldt E dizze dinge vandan? Ho kump E an dee wiesheid? Wat deut Hee veur sterke dinge?"
3. Is dit neet den timmerman, den zönne van Maria, den breur van Jacobus en Jozef en van Judas en Simon? En wont ziene zusters hier neet bi'j uns?" Zee staoren zich an Um.
4. Jezus zae teggen eur: "Ne profeet wordt ovveral estimaerd³, bloos neet waor zien hoekommen is en in ziene femilie en in zien volkshoes."
5. Hee kon daor gin sterke dinge doon, neet ene, allene maor een paar zeke leu de hand opleggen en eur baeter maken.
6. Hee wonderen zich ovver eur gebrek an vertrouwen en trok rond deur de darpen daor ummehen en gaf onderricht.
7. Hee reep de twaalvene bi'j zich en begon eur der twee an twee op oet te sturen en gaf eur macht ovver voele geesten.
8. Hee verordenaeren eur niks met te nemmen veur onderweg as allene ne gaostok; gin knapzak, gin brood en niks in den geldreem,
9. maor wal sandalen an te done en gin extra hemd an te trekkene.
10. En Hee zae teggen eur: "Waor i'j een hoes an in gaot, blief daor bes a-j der waer weggaot.
11. Kom i'jleu in ne plaatse, waor ze owleu gin onderdak gevven wilt en waor ze neet naor ow lusteren wilt, gao daor dan weg, schud ow 't stof van de veute as een getugenis teggen eur."
12. Zee gingen op pad en repen de leu op anders te gaon laeven.
13. Zee dreven duvels oet en zalven völle zeken met ollie en maken eur waer baeter.

3

Estimaeren = eren

14. Ok könning Herodes heuren dat, want zienen name was bekend ewordene. Der wazzen leu, dee zaen: “Johannes den Deuper is oet de doon op estaone en daorumme warkt dee krachten in Um.”
15. Anderen zaen: “Hee is Elia” en waer anderen: “Hee is ne profeet, net as andere profeten.”
16. Maor ton Herodes dat heuren, zae-t-e: “Dén ik ’t heufd af heb laoten slaon, dén Johannes, dén is oet de doon op estaone.”
17. Want dén Herodes had Johannes op laoten pakken en um met de iezers umme in de gevangenis ezat, vanwaegen Herodias, de vrouwe van zien breur Filippus, umdat hee eur etrouwd hadde.
18. Want Johannes zae teggen Herodes: “’t Is neet in odder, da-j de vrouwe van ow breur hebt.”
19. Daorumme was Herodias vals op um en wol um van kant maken, maor ze kreeg de kans neet.
20. Want Herodes had ontzag veur Johannes, umdat hee wist, dat e ne rechtdeuren man was en God to edaone. En as hee um heuren praoten, was e der slim verlaegen met, maor hee mog um gaerne heuren.
21. Ton deed de gelaegenheid zich op ne dag veur, ton Herodes op den dag, dat e geboren was, ne feestmaoltied gaf veur de hoge haeren en de övversten ovver doezend man en de groten oet Galilea.
22. Ton de dochter van deezelfde Herodias binnenkwam en dansen, wat Herodes en dee, wel met um an taofele an laggen, good geveel, zae den könning teggen de daerne: “Vraag van mi’j, wa-j ok maor hebben wilt en ik zal ’t ow gevven.”
23. Hee verzekeren eur bi’j hoge en bi’j lege: “Wa-j mi’j ok maor vraogt, dat zal ik ow gevven, al is ’t ok de helfte van mien könninkriek.”
24. Ton ze daar weg was egaone, zae ze teggen eur moder: “Wat mot ik vraogen?” En dee zae: “’t Heufd van Johannes den Deuper.”
25. Zee ging metene rap waer naor binnen hen naor den könning en vroeg: “Ik wille, da-j mi’j no sebiet op ne schöddele ’t heufd van Johannes gevvet.”
26. Dat begroten den könning slim, maor vanwaegen wat e ezwaorne hadde en de leu, dee met an taofele an laggen, wol e eur dat neet weigeren.
27. Den könning sturen metene ne scharprechter en verordenaeren umme het heufd van Johannes te brengene. Dén ging hen en sloog um in de gevangenis ’t heufd af.
28. Hee bracht het heufd op ne schöddele en gaf dat an de daerne en de daerne gaf ’t an eur moder.
29. Ton ziene discipelen dat heuren, gingen ze hen en nammen zien liek met en leggen dat in een graf.
30. De apostelen kwammen waer bi’j Jezus bi’j mekare en deen Um bod van alles wat ze edaone en wat ze de leu elaerd hadden.
31. Hee zae teggen eur: “No, kom es met naor ne stae achteraf en röst ow luk oet”, want ’t was der een gaon en kommen van völle leu en zee hadden gaar gin tied umme te aetene.
32. Zee vertrokken allene in een schip naor ne stae, umme allene te waezen.
33. Maor ne hoop leu zogen eur weggaon en hadden in de gaten, waor ze hen gingen. Ovver land gingen zee vanoet alle staen met mekare daorhen en wazzen der aerder as zee.
34. Ton Jezus van ’t schip afging, zoog E ne groten trop volk. Hee had met eur te done, want ze lekken net schöpe, dee gin herder hebt en Hee begon eur völle te laerne.

35. Ton 't al late ewordene was, kwammen ziene discipelen bi'j Um en zaen: "Dizze stae is afgelaegen en 't is slim late.
36. Stuur eur weg, dan könt ze naor de buurtschappen en darpen hier in de buurte gaon um zich wat te aeten te kopen."
37. Maor Hee gaf eur as bescheed: "Gef i'jleu eur wat te aeten." En zee zaen teggen Um: "Modde wi'j dan hengaon en veur tweehonderd denarie⁴ brood kopen en eur dat te aeten gevven?"
38. Hee zae teggen eur: "Hovölle breu he-j? Gaot es hen kieken." En ton zee zich dat bezene hadden, zaen ze: "Vieve, en twee viske."
39. Hee verordenaeren eur, dat ze allemaole an tröpkes in 't grös gaon zitten zollen.
40. En zee zetten zich dale in tröppe van umsgevaer honderd en van viftig.
41. Ton Hee de vief breu en de twee viske enommene hadde, keek E op naor den hemmel, sprok der den zaegen ovver oet, brok de breu in stukken en gaf ze an ziene discipelen um eur dee veur te zetten. Ok de twee viske verdelen Hee onder de leu.
42. Ze atten allemaole en kregen eur bekumste.
43. En zee garden twaalf bennen met brokken op en ok wat der ovver was van de viske.
44. Dee daor van de breu egaetene hadden, wazzen viefdoezend man.

45. Vaort bestellen Hee ziene discipelen in 't schip te gaone en veuroet te varen naor de andere kante, naor Betsaïda, onderwiel Hee 't volk wegschikken.
46. Ton Hee afscheid van eur enommene hadde, ging Hee den barg an op umme te baetene.
47. Do 't no aovend ewordene was, was 't schip midden op de zee en Hee was allene an land.
48. Hee zoog, ho ze zich afmartelen umme veuroet te kommene, want zee hadden de wind teggen. In den naonacht kwam Hee op eur to, lopend ovver de zee, en Hee wol eur veurbi'jgaon.
49. Ton ze Um ovver de zee zogen lopen, mennen ze, dat 't een spook was en raeren 't oet.
50. Want zee zogen Um allemaole en wazzen glad van 't rit. Maor Hee begon teggen eur te praoten en zae teggen eur: "Mood hollen! Ik bun 't. Maak ow maor neet benauwd."
51. Hee klom bi'j eur in 't schip en de wind ging liggen. Zee wazzen glad verbiesterd.
52. Want zee hadden zich niks edacht bi'j 't wonder van de breu, umdat ze hardlaers wazzen.

53. Ton ze naor de andere kante evarene wazzen, kwammen ze in Gennesareth en leggen daor an.
54. Met dat ze van 't schip af egaone wazzen, kennen Um de leu.
55. Dee lepen stad en land af en begonnen dee, wel der slim an to wazzen, op slaopmatten rond te toddene naor de staen, waarvan ze heuren, dat Hee wezzen zol.
56. Waor of Hee ok kwam, in darp, stad of buurtschappen, daor leggen ze de zeken op de markt naer en helen bi'j Um an of zee bloos den zoom van ziene klaere anraken dörven. En iederene, wel Um anraken, worden waer baeter.

KAPITTEL 7

4

Ne denarie is ne kleine munte.

1. De Farizeeërs en wat van de schriftgelaerden oet Jeruzalem kwammen bi'j Um te hope.
2. Ze zogen, dat wat van ziene discipelen met smotsige⁵ hande, dat wil zeggen: met hande, dee ze neet ewoskene hadden, zatten te aetene.
3. Want de Farizeeërs en 't hele jödse volk aet neet wat zonder dat ze zich aerste de hande wasket, zo as eur dat van oldshaer veur ehollene is.
4. En as ze van de markt komt, aet ze neet veurdat ze zich ewoskene hebt. En daor bunt völle andere dinge, waoran ze zich van oldshaer holdt, zo as 't oetwasken van drinkbekers en kruken en van het koperne gerief in de kökkene.
5. Ton vrogen de Farizeeërs en de schriftgelaerden Um: "Waorumme holdt owwe discipelen zich neet an 't gebroek van de veuolders, maor aet brood met smotsige hande?"
6. Maor Hee gaf eur bescheed: "Met recht hef Jesaja ovver owleu, smeigelvolk, ezegd, zo as der eschrevvene steet:
'Dit smeigelvolk estimaert mi'j met den mond,
maor eur harte is wiede van mi'j weg.
7. Ummesunst estimaert ze mi'j,
Umdat ze dinge laert en oplegt,
Dee de leu zelf oet eprakkezaerd hebt.'
8. I'jleu laot 't gebod van God veur wat 't is, maor holdt ow an 't olde gebroek van de mensen."
9. En Hee zae teggen eur: "'t Gebod van God smiet i'j mooi an 't zied um ow old gebroek in stand te hollene.
10. Want Mozes hef ezegd: 'Estimaer ow vader en moder. En wel op zien vader of zien moder smeelt, dén zal der met an gaon.'
11. Maor i'jleu zegget: 'As een mense teggen zien vader of moder zeg: Dat is korban', dat wil zeggen ne offergave, alles waormet ik owleu helpen zol,
12. dan laot i'j um neet maer to umme iets veur zien vader of moder te done.
13. Zo hölle i'jleu 't woord van God oet vanwaegen ow old gebroek. En dat saort dinge do i'jleu störig."
14. Ton Hee den helen trop bi'j zich eropene hadde, zae-t-E teggen eur: "Luster allemaole naor Mi'j en verstaot Mi'j no es.
15. Daor is niks wat van boeten af een mense binnenkump, dat um smotsig maken kan. Maor de dinge, dee bi'j um naor boeten hen komt, dee maakt een mense smotsig.
16. (Wel aorne hef umme met te heurne, laot dén ze losdoon.)⁶
17. Ton Hee van den trop volk in hoes kwam, vrogen ziene discipelen Um, wat dee geliekenisse inheel.
18. Hee zae teggen eur: "Heb i'jleu zo'n klein benul? Begriep i'jleu neet, dat alles wat van boetenaf an een mense an in kump, um neet smotsig maken kan?
19. 't Geet jo neet an zien harte an in, maor an zien lief an in en op 't huusken kump het der waer an oet." En zo verklaoren Hee 't aeten neet smotsig te wezen.
20. Hee ging wieter:" Wat der bi'j een mense oetkump, dat mek een mense smotsig.
21. Want van binnen, in 't harte van de leu, wordt der allerhande slechtigheid oet ebrod: kwaoie gedachten, naor de sledden henlopen, staelen, leu den dood andoon,
22. lillijk onder den draod hen weiden, naor zich to wezen, willemoeds kwao dinge doon, beseibelen, zoepen, vraeten en angaon, beschalken, zich menen en onbenullige dinge doon.
23. Al dizze kwao dinge komt van binnenoet naor boeten hen en maket de leu smotsig.

⁵ Onrein, niet ritueel gereinigd.

⁶ Dit kump neet in alle handschriften veur.

24. Ton trok Hee daor vandan en ging naor de contreinen van Tyrus en Sidon. Do Hee een hoes an in egaone was, wol Hee neet hebben dat emes dat gewaar worden, maor Hee kon zich daor neet doeken.
25. Want ne vrouwe, waarvan de kleine daerne ne voelen geest hadde, heuren al gauw van Um, kwam bi'j Um en smet zich an ziene veute dale.
26. Dizze vrouwe no was ne Griekse, van Syro-Phenicische komaf en vroeg Um, dat Hee den duvel bi'j eur dochter oetdrieven zol.
27. Maor Hee zae teggen eur: "Laot aerste de kindere eure bekumste hebben. Want 't heurt zich neet, da-j de kindere het brood afnempt en dat de hundekes veursmiet."
28. Maor zee gaf Um bescheed: "Nah, Heer, de hundekes onder de taofele aet toch ok van de krömmelderi'je van de kindere."
29. Hee zae teggen eur: "A-j 't zo zegt: gaot hen, den duvel is um oet ow dochter al esmaerd."
30. En ton zee thoeskwam, vond ze eur kind op bedde liggen. Den duvel was der vandeur.
31. Ton Hee waer weg egaone was oet de contreinen van Tyrus, ging Hee ovver Sidon naor de zee van Galilea, midden in 't gebed van de Decapolis.
32. En zee brachten ne doven man bi'j Um, dén kwellijke praoten kon, en ze vrogen Um of Hee um de hand opleggen wol.
33. Hee nam um apart, weg van de leu, stok um de vingers in de aorne, spoj en raken um de tonge an.
34. Hee keek op naor den hemmel hen, zuchten en zae teggen um: "Effatha!", wat zeggen wil: Gao los!
35. En sebiet gingen um de aorne los, 't beslot ging van ziene tonge en hee kon gewoon praoten.
36. Hee gaf eur te verstaone, dat zee 't der met gin mense ovver hebben zollen, maor ho maer Hee eur dat ok op 't harte bond, des te maer bladderen zee 't ovveral rond.
37. Zee wazzen knats van de wieze en zaen: "Onwies mooi, wat Hee allemaole deut: Hee mek, dat de doven heurt en dee neet praoten könt, praot.

KAPITTEL 8

1. In dee dage, ton der waer ne macht volk bi'j mekare was en zee niks te aetene hadden, reep Jezus de discipelen bi'j zich en zae teggen eur:
2. "Ik hebbe bekrot ovver den trop volk, want ze bunt no al drie dage bi'j Mi'j eblevvene en zee hebt niks umme te aetene.
3. En as Ikke ze met ne löge mage naor hoes hen gaon laote, dan kon eur dat onderweggens es te völle worden; wat van eurleu komt jo van wieden."
4. Ziene discipelen gavven Um as bescheed: "Van waor zal der hier in dizze afgelaegen stae ene genog brood halen veur dizze leu?"
5. En Hee vroeg eur: "Hovölle breu heb i'jleu?" En zee zaen: "Zövvene."
6. Hee gaf an den trop volk te verstaone op de grond te gaon zitten. Hee nam de zövven breu en naodat E edankt hadde, brok Hee ze in stukken en gaf ze an ziene discipelen um ze 't volk veur te zetten, en dat deen ze.
7. Zee hadden nog een stuk of wat kleine viske en nao den zaegen der ovver oet esprokkene te hebben, leet Hee eur ok dee veurzetten.
8. En der worden egaetene en zee kregen eure bekumste. Zee garden wat der van de brokken ovver was bi'j mekare, zövven bennen vol.

9. Het wazzen der zo nao en der bi'j vaerdoezend en Hee sturen eur weg.
10. Hee ging vaort met ziene discipelen in 't schip en kwam in de contreinen van Dalmanutha.
11. De Farizeeërs lepen te hope en gingen met Um an 't disselen. Zee verlangen van Um een teken vanoet den hemmel umme Um oet te prebaerne.
12. Hee zuchten es depe en zae: "Waorumme wil dit volk een teken? Wis en waorchtig, Ik zegge ow: dit volk zal wisse gin teken egevvene worden."
13. Daormet leet Hee eur staon, ging waer in 't schip en varen naor de andere kante hen.
14. Ziene discipelen hadden vergaetene umme brood met te nemmene, zee hadden op 't schip maor één brood bi'j zich.
15. Hee gaf eur te verstaone: "Nempt ow in acht veur 't zoerdeeg van de Farizeeërs en veur 't zoerdeeg van Herodes."
16. En zee hadden 't der onder mekare ovver, dat ze gin brood hadden.
17. Ton Jezus dat marken, zae-t-E teggen eur: "Wat lig i'jleu der ovver te nosterne, da-j gin brood hebt? Heb i'jleu 't nog neet deur en begriep i'j 't nog neet? Heb i'jleu dan zo'n bröd veur de kop?"
18. I'jleu hebt toch ogene? Zee-j dan niks? I'j hebt toch aorne? Heur i'j dan niks?
19. Heugt 't ow neet maer, do Ik de vief breu brokke veur viefdoezend leu, hovölle körve met brokken i'jleu bi'j mekare egard hebt?" En zee zaen teggen Um: "Twaalvene."
20. "En to met de zövvene veur vaerdoezend, hovölle körve vol brokken i'jleu bi'j mekare egard hebt?" En zee zaen: "Zövvene."
21. En Hee zae teggen eur: "Da-j 't dan nog neet deur hebt!"
22. Zee kwammen in Bethsaïda en zee brachten ne blinden bi'j Um en helen bi'j Jezus an, dat Hee um anraken zol.
23. Hee nam den blinden an de hand en lenen um boeten 't darp. Hee spoj um in de ogene, leggen um de hand op en vroeg of e wat zoog.
24. Hee keek op en zae: "Ik zee ze rondkuieren, de leu, net beume."
25. Daornao leggen Hee de hande nog es op ziene ogene. No zoog e scharp, hee was waer baeter en zoog alles van wieden an. En dudelijk ok.
26. Hee sturen um naor zien hoes hen en zae: "I'j könt no baeter 't darp neet in gaon."
27. Jezus ging met ziene discipelen hen naor de darpen van Cesarea Philippi. Onderweg vroeg E ziene discipelen: "Wat zegget de leu, wel Ik bunne?"
28. Zee gavven as bescheed: "Johannes den Deuper; en anderen: Elia, en nog waer anderen: ene van de profeten."
29. Hee vroeg: "Maor i'jleu, wat zeg i'jleu wel Ik bunne?" En Petrus gaf Um bescheed: "I'j bunt den Christus."
30. En Hee zae eur de wacht an daor met gin mense ovver te praoten.
31. Hee begon eur oet te leggene, dat den Mensenzönne völle zol motten deurstaaon. Hee zol deur de leiders, de övversten van de preesters en deur de schriftgelaerden verstot en van kant emaaft worden. Nao drie dage zol E opstaon.
32. Hierovver praoten Hee vri'joet. Petrus nam Um apart en begon Um daorovver de kaste oet te vaegene.
33. Maor Hee draeien zich umme, keek de discipelen an en zae Petrus de wacht an: "To, achter Mi'j hen, dow Saotan! 't Geet ow neet umme wat God wil, maor umme wat de leu wilt."

34. Hee reep den trop volk met ziene discipelen bi'j zich en zae teggen eur: "Wel achter mi'j wil staon, dén mot zichzelf wegciefern, zien kruus opnemmen en achter Mi'j angaon.
35. Want wel zien laeven zal willen bewaren, dén zal 't kwiet worden, maor wannaer emes zien laeven umme Mi'j en 't evangelie kwiet worden zal, dén zal 't bewaren.
36. Wat zal 't een mense jo helpen as um de ganse wald angeet⁷ en der zelf bi'j lidt?
37. Jao, wat zal een mense jo gevven können in ruil veur zien laeven?
38. Jao, afvallig en slecht volk, wel zich veur Mi'j en miene weurde schaamt, veur eur zal zich den Mensenzönne ok schamen as E met de hillige engelen in de glorie van zien Vader kump.

KAPITTEL 9

1. En Hee zae teggen eur: "Wisse, Ik zegge owleu: der zölt der wat wezzen onder de leu, dee hier staot, dee den dood zeker neet in de ogene zeen zölt, veurdat ze ezene hebt, dat 't könninkriek van God in al ziene kracht ekommene is.
2. Zes dage later nam Jezus Petrus, Jacobus en Johannes met zich met en bracht ze op ne hogen barg, eur allene, en veur eure ogene kreeg E ne andere gedöonte.
3. Ziene klaere begonnen te blinken, hagelwit, zo wit as gin wolbewarker op de wald ze kriegen kan.
4. Zee zogen Elia met Mozes en dee stonnen met Jezus te praotene.
5. Petrus kwam der tussen en zae teggen Jezus: "Rabbi, 't is mooi daw-we hier bunt, laowe drie hutten bouwen. Veur Ow ene, ene veur Mozes en ene veur Elia."
6. Maor hee wis jo gaar neet, wat e zae, zo beknuld was e.
7. Daor kwam ne wolke an, dee eur in de schemme zetten en ne stemme kwam oet de wolke: "Dit is mienen Zönne, den man naor mien harte. Luster naor Um!"
8. En opens, ton ze umme zich hen keken, zogen ze gin mense maer bi'j zich as allene Jezus maor.
9. Onderwiel ze van den barg af naor onderen lepen, gaf Hee eur te verstaone, dat ze an gin mense vertellen zollen, wat ze ezene hadden, aer den Mensenzönne oet den dood op estaone was.
10. Dee weurde leten eur neet los en zee vrogen zich onder mekare af, wat dat was: oet den dood opstaon.
11. Zee vrogen Um: "Waorumme zegget de schriftgelaerden, dat aerste Elia kommen mot?"
12. Hee zae teggen eur: "Elia kump wal 't aerste um alles in odder te maken. Maor ho mo-j dat dan opvatten, dat der van den Mensenzönne eschrevvene steet: 'Hee zal völle lien deurstaon motten en ze zölt Um nog neet met den nakke ankieken'?"
13. Maor Ik zegge owleu: Ok Elia is ekommene en zee hebt met um edaone, wat ze veur hadden, net zo as der ovver um eschrevvene steet."
14. Ton zee waer bi'j de discipelen kwammen, zogen zee ne groten trop volk umme eur hen staon en schriftgelaerden dee met eur an 't disselen wazzen.
15. Met dat al dat volk Um zoog – daor hadden ze jo neet op eraekend – lepen ze naor Um to en zaen Um goeiendag.
16. Hee vroeg eur: "Wat is dat hier veur disselderi'je?"

⁷

Angaon = pralerig bezitten.

17. Ene oet den trop volk gaf bescheed en zae: “Rabbi, ik hebbe mienen zönne bi’j Ow ebracht. Dén hef ne geest, dén neet pröt.
18. Waor dén um ok angrip, daor smit e um op de grond. ’t Broes hef e veur de mond staon, hee grasket met de tande en wordt helemaols stief. Ik hebbe an owwe discipelen ezegd, zee zollen um oetdrieven, maor ze hebt dat neet ekönd.”
19. Hee antwoorden eur: “Dow ongeleuvig volk, ho lange zal Ik nog bi’j owleu wezzen? Ho lange zal Ik ’t nog met owleu oethollen motten? Breng um bi’j Mi’j.”
20. Zee brachten dén bi’j Um en met dat den geest Um zoog, maken dén den jonge an ’t stoep trekken, en op de grond evollene, welteren den jonge zich met ’t broes veur de mond.
21. Jezus vroeg an zien vader: “Ho lange hef e dit al?” Hee zae teggen Um: “Van kleins af an.
22. En vake hef hee um ok in ’t veur en in ’t water esmettene umme um te laoten verongelukken. Maor as I’j der wat an doon könt, help uns dan en laot Ow dit angaon.”
23. Jezus zae teggen um: “A-j der wat an doon könt? Alle dinge bunt möggelijk veur wel vertrouwen hef.”
24. Metene reep den vader van ’t kind oet: “Ik hebbe vertrouwen in Ow. Help mi’j, a-k daoran tekort komme.”
25. Jezus, dén zoog, dat den gansen trop volk kwam tolopen, gaf den voelen geest ne afjacht en zae teggen um: “Dow geest, dén neet praoten of heuren kan, Ik zegge ow: gao oet um weg en kom der neet maer in!”
26. Hee leet um stoep trekken en ging met völle geraerte oet um weg. ’t Lek wal of den jonge dood was, zodat der heel wat zaen, dat hee dood egaone was.
27. Jezus grep um bi’j de hand, trok um ovverende en hee ston.
28. Ton Hee een hoes an in egaone was, vrogen ziene discipelen, allene met Um: “Waorumme konne wi’j dén geest neet oetdrieven?”
29. Hee zae teggen eurleu: “Dit saort kan neet anders oet edrevvene worden as deur baeten.”
30. Zee gingen daor vandan en reizen deur Galilea. En Hee wol neet, dat emes dat gewaar worden.
31. Want Hee gaf ziene discipelen onderricht en zae teggen eur: “Den Mensenzönne zal ovver elevverd worden in de hande van de leu en zee zölt Um van kant maken. En drie dage nao zienen dood zal Hee opstaon.”
32. Maor zee begreppen neet, wat E zae en zee waogen ’t neet umme der naor te vraogene.
33. Zee kwammen in Capernaüm. In ’t hoes ekommene, vroeg Hee eur: “Waor was i’jleu onderweg ovver an ’t disselen?”
34. Maor zee helen de mond dichte, want zee hadden ’t der onderweg ovver ehad, wel van eurleu den meesten was.
35. Hee ging zitten, reep de twaalvene en zae: “As der ene den aersten wezzen wil, dan zal dén den allerlesten wezzen en den knecht van elkene.”
36. Hee halen een kind naor zich to, zetten dat midden tussen eur in, sloog der den arm ummehen en zae teggen eur:
37. “Wel zo’n kind oet mienen name plaatse göf, dén göf Mi’j plaatse. En wel Mi’j plaatse göf, göf neet Mi’j plaatse, maor dén, wel Mi’j estuurd hef.”

38. Johannes zae teggen Um: “Rabbi, wi’j hebt der ene ezene, wel geels neet bi’j uns heurt, dén oet owwen name duvelse geesten oetdreef. Wi’j hebt prebaerd dat veur te wezzen, umdat hee neet ene van de unzen was.”
39. Maor Jezus zae: “Hol um daor neet vanaf, want daor is gin mense, dén in mienen name wonderen doon zal en vlak daornao ovver Mi’j zal können blodderen.
40. Wel neet teggen uns is, dén is veur uns.
41. As der ene is, dén owleu oet mienen name ne beker water te drinken gevven zal umdat i’jleu bi’j Christus heurt, wisse, Ik zegge ’t ow, zien loon zal um zeker neet ontgaon.
42. En wel ene van dizze kleinen, dee op Mi’j vertrouwt, op ’t slechte pad breg, veur dén zol ’t baeter wezzen, dat der um ne steen umme den nakke edaone en dat e in de zee esmettene worden zol.
43. En as owwe hand ow op ’t slechte pad breg, houw um der af. ’t Is baeter umme misseund⁸ ’t laeven in te gaone, as met beide hande naor de helle te gaone. In ’t veur, dat neet te deuken is.
- 44.⁹
45. En as owwen voet ow op ’t slechte pad breg, houw um der af. ’t Is baeter kröppel ’t laeven in te gaone, as met twee veute in de helle esmettene te wordene. In ’t veur, dat neet te deuken is.
- 46.
47. En as een oge ow op ’t slechte pad breg, trek ’t der oet. ’t Is baeter met één oge God zien könninkriek an in te gaone as met beide ogene in de helle esmettene te wordene.
- 48.
49. Want elkene zal met veur ezaltene worden.
50. ’t Zalt is good, maor as ’t zalt lak wordt, waormet zö-j ’t dan smaak gevven. Heb zalt in ow en holdt vrae met mekare.”

KAPITTEL 10

1. Jezus stond op en ging van daoroet naor de contreinen van Judea en deur ’t land an de andere zied van den Jordaen. ’t Volk kwam waer bi’j Um te hope en zo as Hee dat gewönd was, gaf E eur onderricht.
2. Ok Farizeeërs kwammen bi’j Um en vrogen Um of ’t ne man to estaone was umme bi’j ziene vrouwe weg te gaone. Daormet wollen ze Um oetprebaeren.
3. Maor Hee gaf eur bescheed en zae: “Wat hef Mozes verordenaerd?”
4. Zee zaen: “Mozes hef good evonnene ne scheidsbreef te schrievene en bi’j eur weg te gaone.”
5. Jezus zae daarop teggen eur: “Vanwaegen owwe harde harten hef hee owleu dat gebod eschrevvene.
6. Maor vanaf dat de scheppinge anveeng, hef God man en vrouwe emaaft.
7. Daorumme zal ’n mense bi’j zien vader en moder weggaon.
8. En dee beiden zölt ene wezzen, zodat het der gin twee maer bunt, maor ene.
9. Wat God verbonden hef, dat zal ’n mense neet oet mekare halen.”
10. In hoes bevrogen Um de discipelen waer ovver dizze zake.
11. Hee zae teggen eur: “Wel bi’j ziene vrouwe weggeet en ne andere trouwt, dén brök den echt met eur.
12. En as zee bi’j euren man weggeet en ne anderen trouwt, dan brök zee den echt.”

⁸

Verminkt, mismaakt

⁹

Wat handschriften laest hier: Waor euren worm neet störf en ’t veur neet eblust wordt. Dat geldt ok veur 9, 46 en 9, 48.

13. En ze brachten kindere bi'j Um, dat Hee ze anraken zol, maor de discipelen gavven de leu, dee dat deen, ne afjacht.
14. Maor Jezus, dén dat zoog, nam eur dat slim kwellijke en zae teggen eur: "Laot dee kindere toch bi'j Mi'j kommen en hold ze neet teggen, want zukken heurt God zien könninkriek.
15. Wisse, Ik zegge owleu: Wel God zien könninkriek neet annömp as een kind, dén zal der wisse neet binnen kommen, dat zal e neet."
16. Hee sloog der den arm ummehen, leggen eur de hand op 't heufd en gaf eur den zaegen.
17. Ton Hee op weg ging, kwam der ene op Um to, veel veur Um op de knene en vroeg Um: "Goon Haer, wat mot ik doon um 't eeuwige laeven te arvene?"
18. Jezus zae teggen um: Waorumme neum i'j Mi'j good? Gin mense is der good, bloos God.
19. I'j kent de geboon. I'j zölt der ginne doodmaken. I'j zölt den echt neet braeken. I'j zölt neet staelen. I'j zölt neet legen a-j getuugt, gin mense tekort doon en ow vader en moder estimaeren."
20. Maor hee gaf Um as bescheid: "Rabbi, an al dizze dinge heb ik mi'j van jonks af an al ehollene."
21. Jezus keek um an, kreeg völle met um op en zae teggen um: "Eén dinge faelt ow. Gao hen en verkoop wa-j hebt en gef 't an de armen. Dan zö-j ne schat in den hemmel hebben. Gao dan met Mi'j met."
22. Maor hee worden verdretig van wat um ezegd worden en ging mistreustig weg, want hee had völle have en good.
23. Jezus keek umme zich hen en zae teggen ziene discipelen: "Wat hebt leu, dee völle geld en good hebt, 't der toch zoer met umme God zien könninkriek an in te kommene."
24. De discipelen heuren slim op van ziene waorde. Maor Jezus gaf eur ovverni'js bescheid: "Mensenkindere, ho zoer is 't toch umme God zien könninkriek an in te kommene.
25. 't Is makkelijker dat ne kameel deur 't oge van ne naolde hen krup, as dat ne rieken 't könninkriek van God binnen geet."
26. En zee leten de moodvaeren nog leger hangen en zaen teggen mekare: "Wel kan der dan ered worden?"
27. Maor Jezus keek eur an en zae: "Bi'j de mensen is dat onmöggelijk, maor neet bi'j God, want alle dinge bunt möggelijk bi'j God."
28. Petrus veeng an en zae teggen Um: "Kiek, wi'j hebt alles achter elaotene en bunt achter Ow an egaone."
29. Jezus zae: "Wisse, Ik zegge owleu: der is der gin ene, dén hoes, breurs en zusters, moder en vader, vrouwe en kindere of grond umme Mi'j en 't evangelie achter elaotene hef,
30. of hee krig 't honderdmaol waer, no in dizze tied: huze en breurs en zusters, moders en kindere en grond – daorbi'j zö-j ok nog vervolgd worden. In de tokommende eeuw krie-j ok 't eeuwige laeven.
31. Völle aersten zölt de lesten wezzen en de lesten de aersten."
32. Zee wazzen onderweg naor Jeruzalem hen en Jezus ging veuroet. Dee-t achter Um an gingen, wazzen heel piööntjes. Hee nam de twaalvene apart en begon eur te vertellene, wat Um ovverkommen zol:

33. “Kiek, wi’j gaot naor Jeruzalem hen en den Mensenzönne zal ovver elevverd worden an de övversten van de preesters en de schriftgelaerden. Zee zölt Um töt den dood veraordelen en Um an volk, dat Mozes neet kent, oetlevveren.
34. Dee zölt Um beschalken, naor Um spi’jen, en Um dood maken. En nao dree dage zal Hee opstaon.”
35. Jacobus en Johannes, de zöns van Zebedeüs, kwammen bi’j Um en zaen: “Wi’j zollen wal gaerne willen, da-J uns doot, wat wi’j vraagt.”
36. Hee zae teggen eur: “Wat wil i’jleu dan, da-K ow doon zalle?”
37. Zee zaen Um: “Maak ’t zo met uns, dat in owwe glorie den enen rechts en den anderen links van Ow kump te zitten.”
38. Maor Jezus zae teggen eur: “I’jleu wet neet, wa-j vraagt. Kön i’jleu den beker drinken, dén ik drinken mot en met den deup edeupt worden, waor Ik met edeupt worde?”
39. Zee zaen Um: “Dat kö-w.” Maor Jezus zae eur: “Den beker, dén Ik drinke, zöl i’jleu wal drinken en met den deup, waor Ik met edeupt worde, zöl i’jleu edeupt worden.
40. Maor dat zitten an miene rechter- en linkerzied, dat steet Mi’j neet to dat te verzeggene. Nae, dee plaatsen bunt veur wel ze bestemd bunt.”
41. Ton de tiene dit heuren, nammen ze dat Jacobus en Johannes slim kwellijke.
42. Maor Jezus reep eur bi’j zich en zae teggen eur: “I’jleu wet, dat dee, wee deurgaot veur de övversten van de völkere, de baas ovver eur spölt. En de hoge haeren holdt der eur onder.
43. Zo zal ’t onder owleu neet wezzen. Maor wel onder owleu groot zal willen worden, dén zal owleu töt deenstknecht wezzen.
44. En wel van owleu den aersten zal willen wezzen, dén zal den slaaf van allemaole wezzen.
45. Want ok den Mensenzönne is neet ekkommene umme zich te laoten bedenene, maor umme te denene en zien laeven te gevvene as losgeld veur völle leu.”
46. Zee kwammen in Jericho an. Ton Hee met ziene discipelen en ne groten trop volk wegging oet Jericho, zat Bartimeüs, den zönne van Timeüs, ne blinden biddeman, an de weg.
47. Ton hee heuren, dat ’t Jezus van Nazareth was, begon hee te ropene: “Jezus, zönne van David, heb armoed met mi’j!”
48. Mennige leu gavven um ne affacht, dat hee de mond hollen zol, maor hee raeren zovöls te harder: “Zönne van David, heb toch armoed met mi’j!”
49. Jezus bleef staon en zae: “To, roop um es!” En ze repen den blinden man en zaen teggen um: “Wes goodsmonds. Kom, in de bene! Hee röp ow.”
50. Hee smet zien buis oet, sprong op en ging naor Jezus hen.
51. Jezus vroeg um: “Wat wil I’j, dat Ik ow doon zalle?” Den blinden zae teggen Um: “Rabboeni, dat ik waer zal können zeen.”
52. Jezus zae teggen um: “Gao, ow vertrouwen is ow behold ewest.” En op stip en stond kon e waer zeen en volgen Jezus op zienen weg.

KAPITTEL 11

1. Ton ze kort bi’j Jeruzalem kwammen, bi’j Bethphagé en Bethanië, teggen den Olievenbarg an, sturen Hee twee van ziene discipelen der op oet.

2. Hee zae teggen eur: “Gaot naor ’t darp, dat teggenovver ow lig en metene a-j der an in komt, zö-j een vullen van ne ezzel vinnen, dat vaste ebonnene is en waarop nog nooit een mense ezaetene hef. Maak dat los en breng ’t hierhen.”
3. As der emes teggen owleu zeg: “Wat mot dat daor?”, zeg dan: “Den Heer wil ’t broeken en zal ’t zo sito waerumme brengen laoten.”
4. Zee gingen hen en vonnen ’t vullen, dat bi’j de deure boeten an de weg an de repe ston en zee bonnen ’t los.
5. Wat van de leu, dee daor stonnen, zaen teggen eur: “Wat do i’jleu daor dat vullen los te bindene?”
6. Maor zee zaen teggen eur, wat Jezus eur veur ezegd hadde en zee leten eur geworden.
7. Zee brachten ’t vullen bi’j Jezus, leggen eure klaere der op en Hee ging der op zitten.
8. Völle leu spreen eure klaere oet ovver de weg. Anderen deen dat met looftekkere, dee ze af ebroke hadden.
9. En dee, dee veurop gingen en dee, dee naokwammen, repen:
“Hosanna, ezaegend is Hee, dén kump in den Heer zienen name.
10. Ezaegend is ’t könninkriek van David, unzen vader, dat kump in den Heer zienen name. Hosanna in den hemmel.”
11. En Hee kwam in Jeruzalem in den tempel. Ton Hee zich dat daor alles an ezene hadde, ging E daor met de twaalvene weg, naor Bethanië hen. ’t Was al late op den dag ewordene.
12. Den anderen dag, ton ze oet Bethanië weggingen, had E honger.
13. In de wiede zoog Hee ne viegeboom, dén vol in ’t blad ston. Hee ging der hen umme te kiekene of der ok wat an zat. Hee kwam der bi’j en vond niks as blaa, want ’t was neet de tied veur viegen.
14. Jezus sprok teggen den boom en zae: “Nooit maer, in al der eeuwigheid neet, zal der emes vruchten van ow aeten.” En ziene discipelen heuren dat.
15. Zee kwammen in Jeruzalem. En Jezus, dén den tempel an in egaone was, begon de koopleu en de kopers der oet te jagene en de taofels van de geldwisselers en de steule van dee, wel doeven verkoften, smet Hee ondersteboven.
16. Hee leet neet to, dat der ene zienen handel deur den tempel hen droog.
17. Hee wees eur op de Schrift en zae: “Steet der neet eschrevvene: ‘Mien hoes zal een hoes van gebed veur alle völker enumd worden?’ Maor i’jleu hebt der een rovershol van emaat.”
18. De övversten van de preesters en de schriftgelaerden heuren dat en ovvernaeren ho ze Um van kant maken können, want zee hadden ontzag veur Um, umdat al ’t volk in den biesteren was ovver wat Hee laeren.
19. Do ’t no late ewordene was, gingen ze de stad oet, naor boeten hen.
20. Ton ze ’s morgens vrog veurbi’j den viegeboom kwammen, zogen ze, dat dén van de wortels af knats zaor ewordene was.
21. Petrus, dén ’t veurval te binnen schot, zae teggen Um: “Rabbi, kiek, den viegeboom, dén I’j vervleukt hebt, is zaor ewordene.”
22. Jezus gaf Um bescheid: “Heb vertrouwen in God.
23. Wisse, Ik zeg ow: Wel ooit teggen dizzen barg zeggen zol: ‘Nem ow op en smiet ow in de zee’, en in zien harte neet twiefelen zol, maor vertrouwen, dat dat gebeuren zol, dén zal dat passaeren.
24. Daorumme zeg ik owleu: Alles waor i’j met bidden um vraogt, vertrouwd der op, da-j ’t feitelijk al ekgene hebt en i’j zölt ’t kriegen ok.
25. Es as i’jleu staot te baetene, vergef wa-j der teggen emes hebt, zodat ow Vader in den hemmel owleu owwe misstappen vergevven zal.

26. Maor as i'jleu neet vergevvet, dan zal ok ow Vader, dén in den hemmel is, ow de misstappen neet vergevven¹⁰."
27. Zee kwammen waer in Jeruzalem en ton Hee in den tempel luk rondgengelen, kwammen de övversten van de preesters, de schriftgelaerden en de öldsten bi'j Um.
28. Ze zaen teggen Um: "Wat veur volmacht he-J um dizze dinge te done? En wel hef Ow dee egevvene?"
29. Maor Jezus zae eur: "Ik zal owleu ok ne vraoge doon, ene maor. Gef Mi'j daarop bescheed en Ik zal ok zeggen met wat veur volmacht Ik dizze dinge do.
30. 't Deupen van Johannes, ging dat oet van den hemmel of was dat mensenwark? Gef Mi'j daarop antwoord."
31. Zee ovvernaeren onder mekare en zaen: "Azze wi'j zegt: 'Van den hemmel oet', dan zal Hee zeggen: 'Waorumme he-j um dan neet geleufd?'"
32. Maor zegge wi'j: 'Van de mensen oet ...'" Ze wazzen bange veur 't volk, want dat heel Johannes inderdaod veur ne profheet.
33. Dus gavven ze Um bescheed: "Wi'j wet 't neet." En Jezus zae teggen eur: "Dan zeg ik owleu ok neet met wat veur volmacht Ik dizze dinge do."

KAPITTEL 12

1. En Hee veeng an eur in geliekenissen to te spraeken: "Ne man planten ne gaorden met druve an en tunen dén af, groof ne koele veur ne wienparse, bouwen zich ne taoren, verhuren 't spul an wienboeren en reizen naor 't boetenland.
2. Ton de tied daar was, sturen hee ne slaaf naor de wienboeren, umme van eur zien deel te kriegen van wat den wiengaorden oplevveren.
3. Maor zee greppen dén, smaeren um af en sturen um met löge hande weg.
4. Hee sturen waer ne anderen slaaf op eur af, dén slogen ze op de kop en smelen um oet.
5. Nog es sturen hee der ene hen en dén maken ze van kant. En nog völle anderen, waarvan ze der wat van afsmaeren en wat van dood slogen.
6. Ton had hee nog ne zönne, waor e slim wies met was. As lesten sturen e dén naor eur to en zae: 'Mienen zönne, dén zölt ze toch wal ontzeen?'
7. Maor dee wienboeren zaen teggen mekare: 'Dizzen is den arfgenaam, kom, lao-w um van kant maken en dan zal de arfénisse uns tovallen.'
8. Zee greppen um an, slogen um dood en smetten um boeten den gaorden.
9. Wat zal den haer van den gaorden dan doon? Hee zal hengaon en de wienboeren oet de waege rumen en den gaorden an andere leu doon.
10. Heb i'jleu ok dit woord oet de Schrift neet elaezene:
Den steen, dén de bouwleu af ekeurd hebt, dén is töt ne poere ewordene?
11. Den Heer hef dit zo to esteld en unze ogene wet neet wat ze zeet."
12. En zee prebaeren Um vaste te nemmen, maor zee wazzen bange veur 't volk, want zee hadden deur, dat dee geliekenissen op eurleu slogen. Zee leten Um met vrae en gingen weg.
13. Zee sturen een paar Farizeeërs en Herodianen op Um af umme Um op ziene waorde te vangen.
14. Dee kwammen en zaen teggen Um: "Rabbi, wi'j wet, da-w van Ow op an könt en da-J Ow deur gin mense wat wiesmaken laot. I'j kiekt jo de leu neet naor de ogene, maor

¹⁰

Steet neet in alle handschriften.

- laert klaor en dudelijk, wat God wil. Is 't to estaone an den keizer belasting te betalen of neet? Mo-w dee afdraegen, te jao of te nae?"
15. Maor Hee, dén wal wist, dat ze zich mooi veurdeene, zae teggen eur: "Wat bu-j Mi'j toch an 't oetprebaeren? Breng Mi'j ne penning um te bekiekene."
 16. En zee langten Um der ene. En Hee zae teggen eur: "Van wel is dizze afbeeldinge en 't opschrift?" En zee zaen teggen Um: "Van den keizer."
 17. Jezus zae teggen eur: "Gef den keizer wat van den keizer is en gef God wat van God is." En zee wonderen zich ovver Um.
18. De Sadduceeërs, dee zegt, dat der gin opstandinge is, kwammen bi'j Um met de vraoge:
 19. "Rabbi, Mozes hef uns verordenaerd, dat wannaer ne breur van emes störf en dén löt ne vrouwe zonder kindere achter, dat dén zien breur dan dee vrouwe nemmen mot en hee mot zorgen veur naokommen veur zien breur.
 20. Daor wazzen op een maol zövvnen breurs en den aersten nam zich ne vrouwe en ton e oet de tied kwam, leet e gin kindere nao.
 21. Den tweeden nam eur as vrouwe, kwam oet de tied en leet ok gin kindere nao. En den daarden krek zo.
 22. Gin ene van de zövvene leet kindere nao. An 't leste is ok de vrouwe oet de tied ekommenne.
 23. Met de opstandinge no, as ze verrezzene bunt, wel ziene vrouwe zal zee dan wezzen? Want alle zövvene hebt eur jo as vrouwe ehad."
 24. Jezus zae teggen eur: "Bun i'jleu neet op 'n biesteren, umdat i'jleu de Schrift neet kent en ok neet de macht van God?"
 25. Want as ze oet de doon opstaon zölt, dan trouwt ze neet en zee wordt neet etrouwd, maor zee bunt as de engelen in den hemmel.
 26. En wat dee doon anbelangt, dee op ewekt worden zölt: Heb i'jleu neet elaezene in 't boek van Mozes, bi'j den brömmelenbos, ho God teggen um sprok: 'Ik bunne den God van Abraham en den God van Isaäc en den God van Jacob?'
 27. Hee is neet ne God van dooie leu, maor van leu dee laeft. I'jleu bunt der wal glad met op 'n biesteren."
28. Ene van de schriftgelaerden, dén heuren, dat ze met mekare an 't disselen wazzen en dén begrep, dat Hee ze good bescheed egevvene had, kwam bi'j Um en vroeg Um: "Wat is 't aerste gebod van allemaole?"
 29. Jezus zae: "'t Aerste gebod is: Heur, Israëel. Den Heer is unzen God, allene HEE.
 30. I'jleu zölt den Heer, owwen God, leefhebben met ow hele harte, met alles wa-j in ow hebt en met heel ow denken en veulen, met alles wa-j in owwe macht hebt.
 31. En 't tweede is dit: I'jleu zölt owwen naosten leefhebben as owzelf. Een ander gebod, veurnamer as dizze beide, is der neet."
 32. Ton zae den schriftgelaerden teggen Um: "Krek, zo as I'j zegt, rabbi, der is maor enen God en gin anderen as HEE.
 33. En umme Um leef te hebben met ow hele harte, en met heel ow verstand en met alles wa-j in owwe macht hebt, en owwen naosten leef te hebbene as owzelf, is maer waerd as al dee brandoffers of wat veur offers dan ok."
 34. Jezus, dén vond, dat hee een klook bescheed egevvene had, zae teggen um: "I'j bunt neet wied af van 't könninkriek van God." En gin mense waogen 't, Um waer wat te vraogene.

35. Ton Jezus in den tempel onderricht gaf, deed Hee dizze vraoge: “Ho komt de schriftgelaerden der bi’j te zeggene, dat Christus ne zönne van David is?”
36. David zelf hef deur den Hilligen Geest ezegd: ‘Den Heer hef ezegd teggen mienen Heer: ‘Zet ow dale an miene rechterhand, bes ik owwe vi’jande onder owwe veute elegd hebbe.’”
37. David zelf neunt Um Heer en ho kan Hee dan zienen zönne wezzen?” En de meeste leu mochten Um gaerne heuren.
38. Hee zae teggen eurleu ton E eur laeren: “Waart ow veur de schriftgelaerden.
39. Dee loopt gaerne in lange klaere rond, laot zich gaerne op de markten de tied van den dag zeggen, zit in de synagogen gaerne veuran en an taofele gaerne an ’t heufdenende.
40. Zee aet de huze van de weddevrouwen op en prummelt lange gebaeden. Eurleu zal ’t um zo slechter vergaon.”
41. Jezus zetten zich dale teggenovver de offerkiste en bekek zich ho de leu koppergeld in de kiste smetten. En völle rieken gooien der heel wat in.
42. To kwam der ne arme weddevrouwe an en dee smet der twee koperstukskes in, met mekare nog gin stuver waerd.
43. Jezus reep de discipelen bi’j zich en zae teggen eur: “Wisse, ik zegge ow: dizze arme weddevrouwe hef maer in dee offerkiste esmettene as al dee anderen.
44. Want dee hebt der allemaole wat in edaone van eure welde, maor zee hef van euren armoed alles wat ze had der in esmettene, alles waor ze van laeven mot.”

KAPITTEL 13

1. Ton Hee den tempel an oet ging, zae ene van de discipelen teggen Um: “Rabbi, onewettend, wat ne stene en wat een gebouwen.”
2. Jezus zae teggen Um: “Zee-j dee grote gebouwen? Der zal gin enen steen op den anderen elautene worden. Alles wordt verrinnewaerd.”
3. En ton Hee zich dale ezat hadde op den Olievenbarg teggenovver den tempel, vrogen Um Petrus, Jacobus, Johannes en Andreas boeten de anderen umme:
4. “Zeg uns no wannaer al dizze dinge gebeurt? En waoran kö-j zeen, dat dizze dinge eur beslag kriegen zölt?”
5. Jezus gaf eur bescheed en veeng teggen eur an: “Waart der ow veur, dat ow gin mense in ’n biesteren brech.
6. Der zölt der völle in mienen name kommen en zeggen: ‘Ik bun ’t’, en zee zölt ne hoop leu op de biesterbane brengen.
7. Wannaer i’jleu zölt heuren van aorloge en leupraot ovver aorloge, maak ow dan neet benauwd. Dat mot allemaole wezzen. Maor daormet höldt ’t nog lange neet op.
8. Want volk zal teggen volk opstaon en könninkriek teggen könninkriek. Dan hier, dan daor zal de aerde zich schudden en zal der hongersnood wezzen. Hiermet vönk de gebaortepiene aerst an.
9. Maor gevvet acht op owzelf. Zee zölt ow oetlevveren an ’t gerechte en in de synagogen zö-j af esmaerd worden en i’j zölt veur stadholders en könninge eslöpt worden vanwaegen Mi’j, umme teggenovver eur te getugen van Mi’j.
10. Aerste mot ’t evangelie an alle völkere oet edraegene worden.
11. Maor as ze owleu angriep umme ow oet te levverne, maak der ow van te vorne neet benauwd ovver van wa-j zeggen mot, maor zeg wat ow op dat moment in egevvene wordt. Want i’jleu bunt ’t neet, dee spraekt, maor den Hilligen Geest.

12. En ne breur zal zien breur den dood insturen en den vader zien kind. En de kindere zölt zich opzetten teggen eure olders en eurleu den dood andoon.
13. En de leu zölt ow neet können löchten of zeen vanwaegen mienen name. Maor wel volhöldt bes an 't ende, dén zal ered worden.
14. Wannaer i'j dan dat gruwelijke beeld, daor waor 't neet heurt, zeet staon – laezer, prebaer het te begriepen – laot dan wel in Judea bunt de barge in vluchten.
15. Laot wel op 't dak is, der neet af kommen en naor binnen gaon umme nog wat oet zien hoes te haalne.
16. En wel op 't land is, laot dén neet waerumme gaon umme ziene klaere op te haalne.
17. O, waar mi'j, wel in dizze dage wat jonks te wachtene of een kind an de borste hebt.
18. Maor baet, dat dit neet in den winterdag passaert.
19. Want in dee dage zal der zonnen druk op de leu elegd worden wat zien gelieke neet hef vanaf den anvang van de scheppinge van God bes no. Zo slim zal 't der ok neet maer haergaon.
20. As den Heer dee dage neet in ekort hadde, zol der gin mense ered worden. Maor vanwaegen de leu, dee deur Um oet ekozzene bunt, hef Hee dee dage in ekort.
21. As der dan emes teggen owleu zeg: 'Kiek, hier is den Christus' of 'Kiek, daor is E', geleuf 't neet.
22. Want der zölt naomaak-Christussen en löggenprofeten opstaon en dee zölt tekens en wonderen doon umme – as dat möggelijk zol wezzen – ok de oet ekozzen leu op 'n biesteren te brengene.
23. Maor i'jleu: wes der op verdacht. Ik heb 't ow allemaole veurzegd.
24. Maor in dee dage, nao dee verdrukkinge, zal de zonne verduusterd worden en de maone zal gin lecht maer gevven.
25. De staerne zölt oet de locht vallen en de machten van den hemmel staot te zwiemelne.
26. Dan zölt ze den Mensenzönne op de wolken zeen kommen, met grote macht en glorie.
27. Dan zal Hee ziene engelen der op oet sturen en de leu, dee deur Um oet ekozzene bunt, vanoet alle vaer windstreke te hope ropen, vanaf 't oetende van de wald töt 't oeterste ende van den hemmel.
28. Nem van den viegeboom dizze lesse an: zo gauw as 't holt daorvan sap wordt en hee bla krig, dan wet i'j, dat den zommer der an kump.
29. Insgelijks mot i'jleu ok wetten, as i'jleu dizze dinge zeet gebeuren, dat 't der an kump, jao, veur de deure steet.
30. Wisse, Ik zegge owleu, dat dit geslacht wisse neet oet de tied kommen zal veurdat al dizze dinge passaerd bunt.
31. Den hemmel en de wald zölt op 'n ende lopen, maor miene waorde zölt ovverende blieven.
32. Maor op welken dag en op wat veur uur, daor wet gin mense wat vanaf, ok de engelen in den hemmel neet, jao ok den Zönne neet, allene den Vader.
33. Kiek oet, blief wakker, want i'jleu wet neet, wannaer de tied daor is.
34. 't Is net as met dén man, dén 't land oetging, zien hoes achterleet en an ziene slaven volmacht en elkene zien wark gaf en den wachter an de deure opdroog umme good op te passene.
35. Heud good in¹¹, i'j wet neet wannaer den haerschop kommen zal. Late op den aovend of midden in den nacht of as de haans kraeit of vromorgens.
36. As hee onverzeens kump, laot hee ow dan neet in slaop vinnen.
37. Wat Ik teggen owleu zegge, zeg Ikke teggen elkene: 'Heud good in!'"

11

Inheuden = op het huis passen

KAPITTEL 14

1. Twee dage daornao no was het Pascha, 't feest van de matzes. En de övversten van de preesters en de schriftgelaerden loeren der op ho ze Um met ne slauwigheid in hande kriegen konnen en van kant maken.
2. Want ze zaen: "Neet op 't feest, zodat der gin rebullie kump onder 't volk."
3. En ton Hee in Bethanië was in 't hoes van Simon den melaatsen, waor E an taofel anlag, kwam der ne vrouwe met een albasten kruuksken vol echten nardusollie, dee völle geld waerd was. Zee brok dat albasten kruuksken en got den ollie over zien heufd oet.
4. Daor wazzen der wat, dee eur dat slim kwelleke nammen en zaen: "Waorumme wordt dizze mirre zo verknooid?"
5. Want dee had wal veur maer as dreehonderd denarie¹² verkocht en an de armen egevvne worden können." En ze zatten der slim met eur over te nöölne.
6. Maor Jezus zae: "Laot eur toch geworden. Wat plaog i'jleu eur toch? Zee hef een good wark an Mi'j edaone.
7. De arme leu heb i'j jo altied bi'j ow en i'j könt eur good doon, wannaer a-j maor wilt. Maor Mi'j neet altied.
8. Zee hef edaone wat ze kon. Van te vorne hef ze mien lief al ezalfd, veur de grove al.
9. Wisse, ik zegge owleu: Ovveral waor dit evangelie oet edraegene worden zal, deur de ganse wald hen, zal ok esprokkene worden van wat zee edaone hef, en zölt de leu zich dat heugen."
10. Ton ging Judas Iscariot, ene van de twaalvene, naor den övversten van de preesters hen um Jezus an eur oet te levverne.
11. Ton ze dat heuren, wazzen ze der met in euren schik en ze belovven um, dat e geld kriegen zol. En hee ging oetfigelieren ho hee Um 't beste oetlevveren kon.
12. Op den aersten dag van 't feest van de matses, as ze 't paoslam slacht, zaen ziene discipelen teggen Um: "Waor wil I'j, dat wi'j hengaot en warkstelligheid maakt, dat I'j 't paosmaol hollen könt?"
13. Hee sturen twee van ziene discipelen der op oet en zae teggen eur: "Gaot naor de stad hen en der zal owleu ne man temeute kommen, dén ne kruke vol met water dreg; gaot achter dén an.
14. En waor hee naor binnen geet, zeg daor teggen den haer van 't hoes: 'Unzen rabbi zeg: 'Waor is 't vertrek veur Mi'j, waor Ikke met miene discipelen 't paosmaol hollen kan?'"
15. En hee zal owleu ne grote bovvenzale wiezen, van alle gemakken veurzene. Maak 't daor veur uns klaor."
16. Ziene discipelen gingen hen, kwammen in de stad en vonnen alles zo as Hee eur dat ezegd hadde en zee maken 't paosmaol klaor.
17. Ton 't aovend ewordene was, kwam Hee met de twaalvene.
18. En onderwiel ze an taofele anlaggen en atten, zae Jezus: "Wisse, Ik zegge owleu, ene van owleu, jao, ene dén met Mi'j et, zal Mi'j verraon."
19. 't Schot eur haoste op 'n jommer en den enen nao den anderen zae teggen Um: "Ikke toch neet?"
20. Maor Hee zae teggen eur: "'t Is der ene van de twaalvene, dén met Mi'j in één en dezelfde schöddele instipt.

¹²

Een denarius is een Romeinse munt met een waarde van ongeveer € 0,20.

21. Den Mensenzönne kump wal oet de tied, liekwal dat van Um eschrevvene steet, maor, o, waai den man, deur wel den Mensenzönne verraone wordt. 't Zol veur um baeter ewest wezzen as e nooit geboren was, dén kaerl."
22. Onderwiel ze atten, nam Hee een brood, sprok den zaegen oet, brok het, gaf 't eurlu en zae: "Nemt, dit is mien lichaam."
23. En Hee nam ne beker en nao edankt te hebben, gaf Hee eur dén. Zee dronken der allemaole oet.
24. En Hee zae teggen eur: "Dit is 't blood van mien verbond, dat veur völle leu vergottene wordt.
25. Ik zegge ow: Ik zalle wisse neet maer drinken van de vruchten van den wienstok bes op dén dag, dat Ikke dén ni'js drinken zalle in 't könninkriek van God."

26. Ton ze den lofzang ezongene hadden, gingen ze weg naor den Olievenbarg hen.
27. Jezus zae teggen eur: "I'jleu zölt allemaole knats onderstebovven wezzen, want daor steet eschrevvene: 'Ik zalle den scheper doodslaon en de schöpe zölt oet ene ejacht worden.'
28. Maor nao miene opstandinge zal Ik owleu veurgaon naor Galilea."
29. En Petrus zae teggen Um: "Laot ze allemaole knats onderstebovven wezzen, ikke wisse neet."
30. En Jezus zae teggen um: "Ik zegge ow: vandage nog, jao dizzen nacht nog, veur at den hane tweemaol ekraeid hef, zöl i'j dreemaol doon, of i'j Mi'j neet kent."
31. Maor hee zae nog des te haevendiger: "Al zo-k ok met Ow starven motten, ik zalle nooit zeggen, dat ik Ow neet kenne." En zo sprokken alle anderen ok.

32. Zee kwammen op ne stae, dee Gethsemané eneumd worden en Hee zae teggen ziene discipelen: "Zet ow hier dale, onderwiel Ikke baeten gao."
33. Petrus, Jacobus en Johannes nam Hee met zich met. Hee begon 't slim benauid te kriegen en de angst kreeg Um te pakkene.
34. Hee zae teggen eur: "Ik gao haoste dood van verdreet. Blievet hier en waket."
35. Hee ging een endjen wieterop, smet zich op de grond en baeten, dat as 't möggelijk was, dit uur an Um veurbi'j gaon mocht.
36. Hee zae: "Abba, Vader, alle dinge bunt bi'j Ow möggelijk. Laot dizzen beker Mi'j veurbi'jgaon. Maor neet wat Ik wille, maor wat I'j wilt."
37. Hee kwam trugge en vond eur in slaop. Hee zae teggen Petrus: "Simon, slaop i'j? Kön i'j nog neet ins één uur waken?"
38. Waket en baetet, dat i'jleu neet in de verleiding komt. Een mense is wal willig, maor löt 't der lillijk bi'j zitten."
39. En waer ging E weg en baeten met dezelfde weurde.
40. Ton Hee waeromme kwam, vond Hee eur waer in slaop, want de ogene velen eur to en zee wisten neet, wat ze daarop zeggen zollen.
41. En Hee kwam veur de daarde maol en zae eur: "Slaop no maor en röst ow. 't Is zo wied, de tied is daor. Den Mensenzönne wordt no ovver elevverd in hande van slecht volk.
42. Stao op. Lao-w gaon. Kiek, wel Mi'j verrödt, is kortbi'j."

43. Met, dat Hee nog teggen eur ston te praotene, kwam Judas, ene van de twaalvene, der an. Hee hadde ne trop volk bi'j zich met zwaerde en knuppels, dee der deur de övversten van de preesters, de schriftgelaerden en de öldsten op oet estuurd wazzen.

44. Wel um verraon zol, had een teken met eur af esprokkene en ezegd: “Dén, wel ik ne smok gevven zal, dén is ‘t. Griepet dén, breng Um weg en zorgt dat E der neet vandeur gaon kan.”
45. En Judas leep metene op Um to. “Rabbi,” zae-t-e en gaf um ne smok.
46. Zee greppen Um en nammen Um vaste.
47. Ene van de umstanders trok ’t zwaerd, raken den knecht van den hogepreester en heeuw um ’t aor af.
48. Jezus gaf eur bescheed en zae teggen eurleu: “Of ’t umme ne rover te done was, bun i’jleu der met zwaerde en knuppels op oet etrokkene umme Mi’j vaste te nemmene.
49. Alle dage was Ik bi’j owleu en gavve in den tempel onderricht. Toch heb i’jleu Mi’j neet egreppene; maor de Schriften mot gebeuren.”
50. Zee leten Um allemaole allene en gingen der vandeur.
51. Ne jongen kaerl, dén allene ne linnen dook umme hadde, leep met Um met. Dén greppen ze.
52. Maor hee leet eur met den dook in de hande staon en ging der nakend vandeur.

53. Zee nammen Jezus met naor den hogepreester hen en al de övversten van de preesters, de öldsten en de schriftgelaerden kwammen daor bi’j mekare.
54. Petrus ging op ne afstand achter Um an töt op de binnenplaatse van den hogepreester. Hee zat daor tussen de knechte en wörmen zich bi’j ’t veur.
55. De övversten van de preesters en den gansen raad prebaeren ne getugenverklaoring teggen Um te vinnen umme Um oet de waege te rumen, maor zee vonnen niks.
56. Wal leggen völle leu ne valse getugenis teggen Um af, maor dee getugenissen akkordaeren neet.
57. Ton stonnen der wat op, dee Um vals beti’jen en zaen:
58. “Wi’j hebt Um heuren zeggan: ‘Ik zalle dizzen tempel, dén met hande emaaft is, afbraeken en in drie dage ne anderen bouwen, waor gin hande an te passe komt.’”
59. Maor ok hierbi’j akkordaeren eure getugenissen neet met mekare.
60. Ton ston den hogepreester in eur midden op en ondervroog Jezus: “Gef I’j nargens bescheed op? Waor beti’jt dizze Ow van?”
61. Maor Hee deed der ’t zwiegen to en gaf gin antwoard. Nogmaols ondervroog Um den hogepreester en zae teggen Um: “Bun I’j Christus, den Zönne van den Gezaegenden?”
62. Jezus zae: “Dat bun Ik. I’jleu zölt den Mensenzönne zeen zitten an de rechterhand van de macht en Um zeen kommen met de wolken an den hemmel.”
63. Den hogepreester scheuren zich de klaere kapot en zae: “Wat he-w wieters nog met getugen van done?”
64. I’jleu hebt zelf eheurd ho at Hee God elasterd hef. Wat ducht owleu?” En elkenene was van aordeel, dat Hee den dood schuldig was.
65. En wat leu begonnen Um te bespi’jen, deden Um ne blinddook veur, mishandelen Um en zaen teggen Um: “Noh, no profetaer dan maor es!” Ok ’t deenstvolk heeuw Um in ’t gezichte.

66. Onderwiel at Petrus onder op de binnenplaatse was, kwam der ene van de deenstmeide van den hogepreester an.
67. Ton ze Petrus zoog, dén zich zat te wörmene, keek ze um an en zae: “I’j wazzen ok bi’j den Nazarener, bi’j Jezus!”

68. Maor hee streed eur dat af: “Ik wette nargens van, jao ik begriep gaar neet waar i’j ’t ovver hebt.” Hee ging naor boeten hen, naor den veurhof. (En to kraeien der ne hane.)¹³
69. To de meid Um daor waer zoog, begon ze ovverni’js teggen de umstaonders te zeggene: “Dén, dat is der ok ene van.”
70. Maor hee streed eur dat waer af. Kort daornao zaen de umstaonders waer teggen Petrus: “Wis en waarachtig, i’j bunt der ok ene van eur, want i’j bunt ok ne Galileeër.”
71. Maor ton begon hee te vleukene en bi’j hoge en lege te betugene: “Ik kenne dén man neet, waar i’jleu ’t ovver hebt.”
72. Op stip en stond kraeien den hane veur de tweede maal en Petrus schotten de weurde te binnen, dee Jezus töt um ezegd hadde: “Veur dat den hane tweemaal kraeit, zöl i’j Mi’j dreemaal verlegen.” En ’t schot um stomp op ’n jommer.

KAPITTEL 15

1. Metene, ’s morgens vrog, wazzen de hogepreesters met de öldsten en de schriftgelaerden – den gansen Hogen Raod – zo wiede en nammen een besloet. Ze bonnen Jezus de hande vaste, brachten Um weg en levveren Um ovver an Pilatus.
2. Pilatus ondervroog Um: “Bun I’j den könning van de Jödden?” “I’j zegt het”, gaf Hee bescheed.
3. De hogepreesters beti’jen Um van alles en nog wat.
4. Pilatus ondervroog Um waer: “I’j hebt daor niks op te zeggene? Kiek dan toch es, waar ze Ow neet allemaole van beti’jt.”
5. Maor Jezus gaf der gin aosem op, zodat Pilatus zich der ovver verwonderen.
6. Altied as der een feest was, leet hee eur ene van de gevangenen, waar ze umme vrogen, los.
7. No zat der ene vaste, ne zekeren Barabbas, met rebulliemakers, dee-t der bi’j de rebullie ene van kant emaaft hadden.
8. ’t Volk begon naor veurnten hen te dringene en te eisen, dat hee eur doon zol, wat e altied deed.
9. Pilatus zae daorop: “Wil i’jleu, dat ik ow den könning van de Jödden loslaote?”
10. Want hee had wal deur, dat de hogepreesters Um oet avegunst oet elevverd hadden.
11. Maor de hogepreesters schunen ’t volk in, dat hee eur lever Barabbas loslaoten zol.
12. Pilatus zae daorop nog ins teggen eur: “Wat mo-k dan doon met dén, wel i’jleu den könning van de Jödden neumt?”
13. Waer raeren ze: “Houw Um an ’t kruus!”
14. Maor Pilatus zae teggen eur: “Wat veur kwaoie dinge hef dén dan edaone?” Ze raeren nog harder: “An ’t kruus met Um!”
15. Umdat Pilatus ’t volk temeute kommen wol, leet e eur Barabbas los. Maor Jezus leet e an eur ovver um ekrusigd te wordene, naodat hee Um duftig deur had laoten strieken.
16. De soldaten nommen Um met naor de binnenplaatse, daor waar recht esprokkene worden, en repen daor de hele afdeling bi’j mekare.
17. Ze deen Um ne purperen mantel an en zetten Um ne krone op, dee ze van döörne evlochtene hadden.
18. Zee veengen an Um te grotene en zaen: “Wi’j grotet Ow, könning van de Jödden.”

¹³

Dit kump neet in alle handschriften veur.

19. Ze sloegen Um met ne reten stok op 't heufd, spojjen naor Um, velen op knene en baeten Um an.
20. Ton ze Um zo beschalket hadden, deen ze Um den purperen mantel waer oet en trokken Um ziene eigene klaere an. Ze brachten Um weg umme Um an 't kruus te slaone.
21. Zee dwongen ne zekeren Simon van Cyrene, dén van 't land kwam en daor veurbi'j ging, den vader van Alexander en Rufus, um 't kruus te draegene.
22. Zee brachten Um naor ne stae, naor Golgotha, wat betekent: schedelplaatse.
23. Zee gavven Um wien met mirre der in, maor Hee nam der neet wat van.
24. Ton sloegen ze Um an 't kruus en verdelen ziene klaere deur der umme te dobbelne wat elkene metnemmen kon.
25. 't Was in 't daarde uur, dat ze Um an 't kruus sloegen.
26. En bovven Um ston eschrevvene, waor ze Um van beti'jd hadden: den könning van de Jödden.
27. Gelieke met Um sloegen ze twee rovers an 't kruus, ene an de rechter- en ene an de linkerzied van Um.
28. Zo gebeuren wat der in de Schrift eschrevvene steet, dee zeg: "En Hee worden töt de misdadigers eraekend."¹⁴
29. De leu, dee veurbi'jkwammen, beschalken Um, schudden zich de kop ovver Um en zaen: "Hee, I'j daor, I'j, dén den tempel afbraekt en in drie dage waer opbouwt,
30. red Owzelf, kom van dat kruus af."
31. Krek zo deen de övversten van de preesters met de schriftgelaerden onder mekare en ze zaen: "Anderen hef Hee ered, zich eigens kan E neet redden.
32. Laot den Christus, den Könning van Israël, no van dat kruus afkommen, zoda-w 't zeen könt en geleuven." Ok dee met Um an 't kruus eslagene wazzen, besmelen Um.
33. Ton 't zesde uur an ebroke was, worden 't ovver 't hele land hen potduuster, bes an 't neggende uur.
34. En met 't neggende uur raeren Jezus 't oet: "Eloï, Eloï, lama sabachtani", wat wil zeggen: Mien God, Mien God, waorumme laot I'j Mi'j zo stomp allene?
35. Wat van de leu, dee der ummehaer stonnen, zaen, ton ze dit heuren: "Mo-j heuren, Hee röp Elia."
36. Ene van eur ging hen en maken ne spons nat met zoeren wien. Hee stok dén op ne reetstok, gaf Um wat te drinkene en zae: "Hol stille, lao-we kieken of Elia kump umme Um der af te halene."
37. Maor Jezus schreeuwen en bloos den lesten ojjem oet.
38. En den veurhang in den tempel scheuren van bovven bes onderen in twee stukken.
39. Ton den övversten, dén daor teggenovver Um stond, zoog, dat Hee zo oet de tied ekkommene was, zae dén: "Wis en waarachtig, dizzen man was den Zönne van God."
40. Daor stonnen ok vrouwleu vanoet de wiede zich dat an te kiekene. Zo as Maria van Magdala, Maria, de moder van den jongen Jacobus en van Joses, en Salóme.
41. Dee wazzen, ton Hee in Galilea was, achter Um an egaone umme veur Um te zorgene; wieters nog ne hoop andere vrouwleu, dee met Um naor Jeruzalem ekkommene wazzen.
42. Onderdoems was 't aovend ewordene. 't Was den veurbereidingsdag veur den sabbath.

¹⁴

Dizzen tekst kump neet in alle handschriften veur.

43. Do kwam Jozef van Arimathea der an, een veurnaam lid van den Raod, dén zelf ok 't könninkriek van God verwachten. Hee waogen 't der op naor Pilatus hen te gaone en te vraogene of hee 't liek van Jezus hebben mog.
44. 't Kwam Pilatus vrömd veur, dat Hee al dood was en hee leet den övversten bi'j zich kommen en vroeg um of 't al lange was, dat Jezus dood was.
45. Ton hee dat van den övversten eheurd hadde, ston hee 't liek an Jozef af.
46. Dén kocht linnen, halen Um van 't kruus af, dee dat linnen umme Um hen en leggen Um in een graf, dat in ne rotse oet ehouwene was. Daornao rollen hee ne steen veur den ingang van 't graf.
47. Maria van Magdala en Maria, de moder van Joses, zogen waor Hee to elegd was.

KAPITTEL 16

1. Ton den sabbath veurbi'j was, koften Maria van Magdala en Maria, de moder van Jacobus, en Salome zalve van kruderi'jen umme Um te gaon balsemen.
2. Vromorgens op den aersten dag van de waeke gingen ze naor 't graf hen, net to de zonne opkwam.
3. Ze zaen teggen mekare: "Wel zal uns den steen veur den ingang van 't graf opzied rollen?"
4. Ton ze good keken, zogen ze dat den steen an 't zied erold was. 't Was ne helen mennigen.
5. Ze gingen 't graf an in en zogen an de rechterkante ne jongen man zitten, helemaol in 't witte, en ze beslogen zich met schrik.
6. Maor hee zae teggen eurleu: "Schrik maor neet. Jezus zeuk i'jleu, den Nazarener, dén ekrusigd is. Hee is op ewekt. Hee is hier neet. Kiek, daar is de stae, waor ze Um to elegd hadden.
7. Maor gaot hen, zeg ziene discipelen en Petrus, dat Hee owleu veuroetgeet naor Galilea hen. Daor zö-j Um zeen, net zo as Hee owleu ezegd hef."
8. Zee gingen naor boeten hen en maken, dat ze bi'j 't graf wegkwammen, want zee stonnen te bövvene op de bene en wazzen heel van perceel. Zee neumen der teggen gin mense wat van, want zee wazzen bange.
9. ¹⁵[Ton Hee vromorgens op den aersten dag van de waeke op estaone was, verteunen Hee zich 't aerste an Maria van Magdala, oet wel Hee zövven duvels oet edrevvene hadde.
10. Dee ging hen en deed hiervan bod an dee leu, dee Um vergezelschopt hadden, en zatten te treuren en te jommersken.
11. Maor ton zee heuren, dat Hee laeven en deur eur ezene was, gleuven ze dat neet.
12. Daornao verteunen Hee zich in ne andere gedöonte an twee van eurleu, dee boetenaf onderweggens wazzen naor eur land.
13. Ok zee gingen hen umme de anderen daorvan bod te done. En ok dee worden neet geleufd.
14. Daornao verteunen Hee zich an de elvene zelf, dee an taofele anlaggen. Hee maken eurleu 't verwiet, dat ze gin geleuve hadden en hardlaers wazzen, umdat ze, wel Um ezene hadden naodat Hee op ewekt was, neet gleuven.
15. Hee zae teggen eurleu: "Gaot hen, de hele aerde ovver en draeg 't evangelie oet an alle wald.

¹⁵

Dit stuk mot der in de tweede eeuw bi'j edaone wezzen.

16. Wel geleuft en zich deupen löt, dén zal beholden worden, maor wel neet geleuft, zal veraordeeld worden.
17. Dizze dinge zölt de leu, dee geleuft, as tekens volgen: Oet mienen name zölt ze kwaoie geesten oetdrieven, ni'je spraoken zölt ze spraeken,
18. slangen zölt ze opvatten können, en wannaer ze iets drinket, waor-j dood van gaot, zal eur niks ovverkommen. Zeken zölt ze de hand opleggen en eur zal 't waer goodgaon.”
19. Naodat den Heer [Jezus] dit teggen eur ezegd hadde, worden Hee op enommene in den hemmel en zetten zich an de rechterhand van God.
20. Maor zeeleu gingen hen umme ovveral de bosschoppe oet te draegene. En den Heer warken daoran met en Hee verstarcken 't woord deur de tekens dee der op volgen.]

Vertaling: Henk Krosenbrink